

แผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอาชีพ บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๖๙

รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒

ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๗

จัดทำโดย

นางสาวทวีติยา อินทนู

วุฒิการศึกษา ค.บ.สังคมศึกษา

แผนกวิชา สามัญสัมพันธ์

วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๕

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นสมรรถนะ และบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย รหัสวิชา ๒๐๐๐-๑๕๐๒ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือครู สำหรับประกอบการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๗ โดยได้ยึดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการทั้งรูปแบบและเนื้อหารายวิชา จากคู่มือการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นสมรรถนะของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งครอบคลุมทั้งจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมงตามหน่วยการเรียนรู้และในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีการวัดและประเมินผลทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ออกแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน /นักศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา ตารางวิเคราะห์หลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้และสมรรถนะประจำหน่วย การวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ ถือเป็นเป้าหมายหนึ่งของผู้จัดทำที่จะพัฒนางาน ด้านวิชาการ สู่กระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรและการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติต่อไป

นางสาววิติยา อินทนู
แผนกวิชาสามัญสัมพันธ์
วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
จุดประสงค์รายวิชา	ค
สมรรถนะรายวิชา	ง
คำอธิบายรายวิชา	จ
ตารางวิเคราะห์หลักสูตร	ฉ
หน่วยการเรียนรู้	ช
หน่วยการเรียนรู้และสมรรถนะประจำหน่วย	ซ
การวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	จ
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ ๑ กระบวนการทางประวัติศาสตร์	๑
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ ๒ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย	๒
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ ๓ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย	๑๐
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ ๔ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา	๑๕
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ ๕ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยอยุธยา	๑๙
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ ๖ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี	๒๗
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ ๗ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์	๓๒
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ ๘ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์	๓๙
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ ๙ เศรษฐกิจและสังคมสมัยรัตนโกสินทร์	๔๖
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ ๑๐ โครงการพระราชดำรินในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร (บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง)	๕๐
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน	

..

หลักสูตรรายวิชา

หลักสูตร_ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช)

รหัส.....๒๐๐๐๐-๑๕๐๒.....ชื่อวิชา.....สังคมไทยในยุคดิจิทัล.....
ทฤษฎี.....๒.....ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ.....๐.....ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน.....๑.....หน่วยกิต

อ้างอิงมาตรฐาน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

๑. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทางประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์ชาติไทย
๒. สามารถนำความรู้ทางประวัติศาสตร์มาประยุกต์ใช้เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต
๓. ตระหนักในความสำคัญของประวัติศาสตร์ชาติไทยเพื่อธำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

สมรรถนะรายวิชา

๑. แสดงความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทางประวัติศาสตร์ และประวัติศาสตร์ชาติไทย
๒. วิเคราะห์เปรียบเทียบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประวัติศาสตร์ชาติไทย
๓. น้อมนำแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันในการดำเนินชีวิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการทางประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ ด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม โครงการพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน

ตารางวิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาวิชา
ความสอดคล้องกับจุดประสงค์และสมรรถนะรายวิชา

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	จำนวน ชั่วโมง	จุดประสงค์ รายวิชา				สมรรถนะรายวิชา				
			๑	๒	๓	...	๑	๒	๓	๔	...
๑	กระบวนการทางประวัติศาสตร์	๑	✓				✓				
๒	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย	๑	✓	✓	✓		✓	✓	✓		
๓	เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญา สมัยสุโขทัย	๒	✓	✓	✓		✓	✓	✓		
๔	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา	๑	✓	✓	✓		✓	✓	✓		
๕	เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญา สมัยอยุธยา	๒	✓	✓	✓		✓	✓	✓		
๖	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี	๑	✓	✓	✓		✓	✓	✓		
๗	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์	๓	✓	✓	✓		✓	✓	✓		
๘	เศรษฐกิจและสังคมสมัยรัตนโกสินทร์	๑	✓	✓	✓		✓	✓	✓		
๙	วัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์	๑	✓	✓	✓		✓	✓	✓		
๑๐	โครงการพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน (บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)	๓			✓				✓		

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่	หน่วยการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชม.)		
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
๑	กระบวนการทางประวัติศาสตร์	๑	-	๑
๒	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย	๑	-	๑
๓	เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย	๒	-	๒
๔	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา	๑	-	๑
๕	เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยอยุธยา	๒	-	๒
๖	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี	๑	-	๑
๗	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์	๓	-	๓
๘	เศรษฐกิจและสังคมสมัยรัตนโกสินทร์	๑	-	๑
๙	วัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์	๑	-	๑
๑๐	โครงการพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน (บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)	๓	-	๓
	สอบปลายภาค	๑		๑
	รวม	๑๘		๑๘

ตารางวิเคราะห์หลักสูตร

รหัสวิชา.....๒๐๐๐-๑๕๐๒.....รายวิชา.....ประวัติศาสตร์ชาติไทย.....
 ทฤษฎี.....๑.....ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ - ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน.....๑.....หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	ระดับพฤติกรรมที่พึงประสงค์															รวม	ลำดับความสำคัญ	จำนวนชั่วโมง				
		พุทธิพิสัย (....๖๐....)					ทักษะพิสัย (๒๐)					จิตพิสัย (๒๐)											
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕							
๑	กระบวนการทางประวัติศาสตร์	๑	๒	๒											๑					๑	๗	๕	๑
๒	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย	๑	๑	๑											๑					๑	๕	๗	๑
๓	เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย	๒	๒	๓											๒					๒	๑๑	๔	๒
๔	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา	๑	๑	๑											๑					๑	๕	๗	๑
๕	เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยอยุธยา	๒	๒	๓											๒					๒	๑๑	๔	๒
๖	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี	๑	๑	๑											๑					๑	๕	๗	๑
๗	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์	๓	๓	๓											๓					๓	๑๕	๒	๓
๘	เศรษฐกิจและสังคมสมัยรัตนโกสินทร์	๒	๒	๓											๓					๓	๑๓	๓	๑
๙	วัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์	๑	๑	๒											๒					๒	๘	๕	๑
๑๐	โครงการพระราชดำรินิพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน	๔	๔	๔											๔					๔	๒๐	๑	๔
รวม																							
ลำดับความสำคัญ		๔	๓	๑											๒					๒	๑๐๐		

หมายเหตุ ระดับพุทธิพิสัย

๑ = ความจำ

๒ = ความเข้าใจ

๓ = การนำไปใช้

๔ = การวิเคราะห์

๕ = การสังเคราะห์

๖ = การประเมินค่า

ระดับทักษะพิสัย

๑ = การเลียนแบบ

๒ = ทำตามแบบ

๓ = ความถูกต้องตามแบบ

๔ = การกระทำอย่างต่อเนื่อง

๕ = การทำงานเคยชิน

ระดับจิตพิสัย

๑ = การเรียนรู้

๒ = การตอบสนอง

๓ = การสร้างคุณค่า

๔ = การจัดระบบ

๕ = การสร้างลักษณะนิสัย

กำหนดการเรียนรู้

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สมรรถนะประจำหน่วย	สัปดาห์ ที่	ชั่วโมง ที่
๑	กระบวนการทางประวัติศาสตร์	แสดงความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทางประวัติศาสตร์ และประวัติศาสตร์ชาติไทย	๑	๑
๒	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย	วิเคราะห์เปรียบเทียบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประวัติศาสตร์ชาติไทย	๒	๑
๓	เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย	วิเคราะห์เปรียบเทียบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประวัติศาสตร์ชาติไทย	๓-๔	๒
๔	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา	วิเคราะห์เปรียบเทียบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประวัติศาสตร์ชาติไทย	๕	๑
๕	เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยอยุธยา	วิเคราะห์เปรียบเทียบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประวัติศาสตร์ชาติไทย	๖-๗	๒
๖	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี	วิเคราะห์เปรียบเทียบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประวัติศาสตร์ชาติไทย	๘	๑
๗	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์	วิเคราะห์เปรียบเทียบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประวัติศาสตร์ชาติไทย	๙-๑๑	๓
๘	เศรษฐกิจ และสังคมสมัยรัตนโกสินทร์	วิเคราะห์เปรียบเทียบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประวัติศาสตร์ชาติไทย	๑๒	๑
๙	วัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์	วิเคราะห์เปรียบเทียบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประวัติศาสตร์ชาติไทย	๑๓	๑
๑๐	โครงการพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน (บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)	น้อมนำแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันในการดำเนินชีวิต	๑๔-๑๗	๔
สอบปลายภาค			๑๘	๑

ตารางวิเคราะห์การประเมินผลตามสภาพจริง

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	คะแนน	สัปดาห์ที่ประเมิน
๑	กระบวนการทางประวัติศาสตร์	๕	๒
๒	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย	๕	๔
๓	เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย	๕	๖
๔	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา	๕	๘
๕	เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยอยุธยา	๕	๑๐
๖	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี	๕	๑๒
๗	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์	๕	๑๓
๘	เศรษฐกิจและสังคมสมัยรัตนโกสินทร์	๕	๑๔
๙	วัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์	๕	๑๕
๑๐	โครงการพระราชดำรินในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน (บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)	๑๕	๑๖
	รวม	๖๐	

กรอบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	กิจกรรม			
ความพอประมาณ	๑. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา จัดเนื้อหารายวิชาให้เหมาะสมกับผู้เรียน ๒. ใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนตามกำหนด ๓. กำหนดภาระงาน, เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม ๔. ใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ เช่น ห้องสมุดของวิทยาลัยฯ ๕. ออกแบบวิธีการวัดผล ประเมินผลให้ตรงตามวัตถุประสงค์และสมรรถนะรายวิชา มีความเหมาะสมกับผู้เรียน			
ความมีเหตุผล	๑. ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเข้าใจ และบรรลุคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา ๒. กำหนดเวลาเพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมได้เต็มศักยภาพ ๓. ใช้สื่อวัสดุเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจปฏิบัติกิจกรรมได้บรรลุวัตถุประสงค์ ๔. ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง ๕. เพื่อวัดและประเมินผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์และสมรรถนะรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้			
การมีภูมิคุ้มกัน	๑. ศึกษาคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา จัดเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก ๒. กำหนดขั้นตอน วางแผนการใช้เวลาในการทำกิจกรรมและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ๓. ผู้สอนชี้แจงขั้นตอนการทำกิจกรรมและให้คำปรึกษา ๔. จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ให้มีความสัมพันธ์และเพียงพอต่อกิจกรรม ๕. จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ วางแผนการวัดผลประเมินผลให้เป็นขั้นตอน			
เงื่อนไขด้านความรู้และทักษะ	๑. เข้าใจในกฎหมายค่าปลีการขายตรงการตลาดแบบตรง ๒. เข้าใจในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยบุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้ ๓. เข้าใจในสัญญาซื้อขาย สัญญาตัวแทนนายหน้า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์			
เงื่อนไขด้านคุณธรรม	๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ๔. มีความซื่อสัตย์			
	ผลกระทบเพื่อความสมดุล พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง			
	ด้านสังคม	ด้านเศรษฐกิจ	ด้านวัฒนธรรม	ด้านสิ่งแวดล้อม
ความรู้	*มีการวางแผนการทำงานและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ	*ใช้วัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย	*รู้ และ เข้าใจ การช่วยเหลือกันแบ่งปันซึ่งกันและกัน	*รู้ และ เข้าใจ การใช้แหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียน
ทักษะ	*รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น เกิดทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	*ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ทันตามกำหนดเวลา	*ช่วยเหลือ แบ่งปัน ความรู้และช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	*ใช้แหล่งการเรียนรู้ภายในห้องเรียนไม่ทำลายทรัพย์สินของสถานศึกษา
พฤติกรรม	*นำประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น	*ประหยัดใช้ วัสดุ อุปกรณ์อย่างคุ้มค่า	*ตระหนักถึงการปลูกจิตสำนึกการช่วยเหลือแบ่งปัน	*เห็นคุณค่าของแหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียน

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ๑
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒	สัปดาห์ที่ ๑ สอนครั้งที่ ๑
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย ท-ป-น. ๑-๐-๑	
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ กระบวนการทางประวัติศาสตร์		ทฤษฎี.....๑.....ชม. ปฏิบัติ.....-.....ชม.

๑. สารสำคัญ

ประวัติศาสตร์ช่วยให้มนุษย์รู้และเข้าใจเหตุการณ์ หรือเรื่องราวของ สังคมมนุษย์ในอดีต โดยศึกษาจากหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร และไม่เป็นลายลักษณ์อักษรด้วยความรอบคอบระมัดระวังและใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ จึงทำให้สามารถรวบรวมข้อมูล สังเคราะห์ วิเคราะห์ ตีความและประเมินคุณค่าหลักฐานทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบตามขั้นตอน ทั้งนี้ความเข้าใจรอบความคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่บอกถึงเวลา สถานที่ ทำให้สามารถลำดับเรื่องราว และเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้ถูกต้องชัดเจนขึ้น โครงการทางประวัติศาสตร์ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งฝึกฝนทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์หรือวิธีการ สืบค้นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสังคมมนุษย์ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และด้วยวิธีการอย่างเป็นระบบ

๒. สมรรถนะประจำหน่วย

๑ แสดงความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทางประวัติศาสตร์

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ จุดประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการทางประวัติศาสตร์

๓.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑ อธิบายความหมายและประโยชน์ของประวัติศาสตร์ได้

๒ อธิบายวิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ในประเทศไทยได้

๓ อธิบายวิธีการทางประวัติศาสตร์ได้

๔ สามารถเขียนโครงการทางประวัติศาสตร์ได้

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

๑ ความมีมนุษยสัมพันธ์

๒ ความมีวินัย

๓ ความรับผิดชอบ

๔ ความซื่อสัตย์สุจริต

๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง

๖ การประหยัด

๗ ความสนใจใฝ่รู้

๘ การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน

๙ ความรักสามัคคี

๔. สารการเรียนรู้

๑. ความหมายของประวัติศาสตร์
- ๒ ประโยชน์ของประวัติศาสตร์
- ๓ การศึกษาประวัติศาสตร์ในประเทศไทย
- ๔ วิธีการทางประวัติศาสตร์
- ๕ โครงงานทางประวัติศาสตร์

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ ๑

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑. ครูแนะนำจุดมุ่งหมายที่ผู้เรียนจะได้จากหลักสูตร โดยกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนต้องรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเกี่ยวกับกระบวนการทางประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์ชาติไทย สามารถนำความรู้ทางประวัติศาสตร์มาประยุกต์ใช้เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ตระหนักในความสำคัญของประวัติศาสตร์ชาติไทย เพื่อธำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

๒. ครูและผู้เรียนเกริ่นว่าการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เท่ากับเป็นการทำความรู้จักกับสังคมในอดีตของตนเอง คุณค่าอีกประการหนึ่ง คือ ประวัติศาสตร์ช่วยปลูกฝังความรักมาตุภูมิ ความมุ่งมั่นในปณิธานแห่งชาติ และความเข้าใจในวัฒนธรรมประจำชาติ ความเข้าใจแก่นแท้ของวัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตของชาติเป็นสิ่งที่ได้มาจากการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ เพราะประวัติศาสตร์ทำให้ทราบว่าคุณลักษณะเฉพาะของสังคมชาติพันธุ์ต่างๆ ที่อยู่ ณ ผืนแผ่นดินนี้มีความเป็นมาอย่างไร และพัฒนาบนพื้นฐานอะไรบ้าง

๓. ครูและผู้เรียนช่วยกันยกตัวอย่างภาพเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ชาติไทย เช่น การทำยุทธหัตถีของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เป็นต้น

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๔. ผู้เรียนรับฟังคำชี้แจงสังเขปรายวิชาและการวัดประเมินผล ชักถามข้อปัญหาพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนวิชานี้

๕. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบใช้คำถาม (Questioning Method) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ตี สามารถพัฒนาความคิดผู้เรียน ถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์ หรือการประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้น เพื่อกล่าวถึงบทนำ และเล่าเรื่องราวของประวัติศาสตร์ในอดีตของไทย

๖. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย (Discussion Method) คือกระบวนการที่ผู้สอนมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิดในเรื่องงานที่เกี่ยวข้องโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหา โดยใช้สื่อ Power Point ประกอบในการอภิปรายความหมายของประวัติศาสตร์

๗. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integration) หมายถึง การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อศึกษาประโยชน์ของประวัติศาสตร์ ได้แก่

- ▶ ประวัติศาสตร์ช่วยให้รู้ที่มาของตนเอง สังคม และโลก
- ▶ ประวัติศาสตร์ช่วยให้มีความเข้าใจในมรดกทางวัฒนธรรมของมนุษยชาติ
- ▶ ประวัติศาสตร์ช่วยให้ช่วยให้ช่วยให้มีพัฒนาการทางความคิดอย่างเป็นระบบ

▶ ประวัติศาสตร์ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินกับการค้นพบความจริงในอดีต

๘. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ (Discovery Method) เกี่ยวกับการศึกษาประวัติศาสตร์ในประเทศไทย ดังนี้

๘.๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน โดยเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ในอดีตของไทยเพื่อกระตุ้นและสร้างความสนใจของผู้เรียนให้สนใจที่จะศึกษาบทเรียน

๘.๒ ขั้นเรียนรู้ ประกอบด้วย

▶ ครูใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยในตอนแรกเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบข้อสรุป

▶ ครูใช้วิธีเรียนรู้แบบนิรนัยเพื่อให้ผู้เรียนนำข้อสรุปที่ได้ใน ๘.๒ ไปใช้เพื่อเรียนรู้หรือค้นพบข้อสรุปใหม่ในตอนสอง โดยอาศัยการซักถาม โต้ตอบหรืออภิปรายเพื่อเป็นแนวทางในการค้นพบ

▶ ผู้เรียนสรุปข้อค้นพบหรือความคิดรวบยอดใหม่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของไทย

๘.๓ ขั้นนำไปใช้ ครูให้ผู้เรียนนำเสนอแนวทางการนำข้อค้นพบที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหาอาจใช้วิธีการให้ทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินผลว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จริงหรือไม่

๙. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อศึกษาวิธีการทางประวัติศาสตร์ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ กำหนดปัญหาจัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมองเห็นปัญหากำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้อยากเรียน และสนใจที่จะค้นหาคำตอบได้แก่

- ▶ การกำหนดประเด็นศึกษา
- ▶ การรวบรวมข้อมูลจากหลักฐาน
- ▶ การตรวจสอบ วิเคราะห์หลักฐาน และการตีความ
- ▶ การสังเคราะห์ข้อมูล
- ▶ การนำเสนอผลการศึกษา

ขั้นที่ ๒ ทำความเข้าใจกับปัญหา ผู้เรียนจะต้องอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้

ขั้นที่ ๓ ศึกษาค้นคว้า กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนและดำเนินการศึกษาค้นคว้าอย่างหลากหลาย

ขั้นที่ ๔ สังเคราะห์ความรู้ ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

ขั้นที่ ๕ สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปสรุปผลงานของกลุ่มตนเอง ประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยการตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มร่วมกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง

ขั้นที่ ๖ นำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้และนำเสนอในรูปแบบผลงานที่หลากหลาย ผู้เรียนทุกคนและผู้เกี่ยวข้องกับปัญหา ร่วมกันประเมินผลงาน

๑๐. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบโครงการ (Project Method) เพื่อศึกษาการทำโครงการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นการสอนตามแนวคิดของ William H. Kilpatrick วิธีนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กำหนดโครงการและดำเนินงานให้เสร็จตามนั้น โครงการที่กำหนดขึ้นอาจเป็นโครงการรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ขั้นตอนของการจัดการโครงการ มีลำดับดังนี้

๑๐.๑. ขั้นตั้งปัญหาการจัดทำโครงการประวัติศาสตร์

๑๐.๒ ขั้นกำหนดชื่อโครงการ

๑๐.๓ ขั้นดำเนินงานหรือลงมือปฏิบัติตามโครงการ

๑๐.๔ ขั้นประเมินผลโครงการทางประวัติศาสตร์

๑๑. ผู้เรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้และวิเคราะห์เชื่อมโยงความสำคัญของประวัติศาสตร์กับเรื่องราวในอดีตโดยใช้ผังความคิดแบบ Mind Mapping

๑๒. ผู้เรียนวิเคราะห์ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์

๑๓. ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลเรื่องหลักฐานทางประวัติศาสตร์

๑๔. ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลเรื่องโครงการทางประวัติศาสตร์

๑๕. ผู้เรียนเขียนโครงการทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์สืบค้นเรื่องราวที่ตนเองสนใจในท้องถิ่นตามหัวข้อที่กำหนดให้

๑๖. ผู้เรียนเขียนโครงการเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ๑ เรื่อง โดยศึกษาพระราชกรณียกิจจากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ หรือจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ เพิ่มเติม (ครูควรมอบหมายงานล่วงหน้า แล้วนำเสนอผลการศึกษาตอนปลายภาคเรียน)

๑๗. ผู้เรียนทำใบงานและตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้

๑๘. ผู้เรียนทำกิจกรรมระหว่างเรียน และทำแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๑๙. ครูเน้นผู้เรียนให้มีความละเอียดรอบคอบ มีความอดทน มีความเข้มแข็ง มีความเพียรพยายามในการฝึกทักษะการจัดการในกลุ่มได้ นอกจากนั้นยังให้ระมัดระวังในการใช้คำพูดซึ่งอาจผิดพลาดเกิดขึ้นได้โดยไม่ได้ตั้งใจ ดังนั้นผู้เรียนต้องฝึกทักษะความชำนาญเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ และพร้อมรับผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต คือ ทำให้เข้มแข็ง ก็จะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง รวมทั้งมีความอดทน มีความเพียรพยายามในการทำมาหาเลี้ยงชีพในชีวิตประจำวันได้ในอนาคตต่อไปเป็นอย่างดี

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๒๐. ผู้เรียนวางแผนศึกษาวิชานี้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับงานในชีวิตประจำวันที่เป็นทั่วไป เพื่อวางแผนการเรียนรู้จากกระบวนการทางประวัติศาสตร์ โดยการเขียนโครงการ และทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย และอาจจะมีการใช้คำถามและตอบเป็นบางช่วงเวลา

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๖.๑ สื่อ

๑. หนังสือเรียนวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ประวัติศาสตร์ไทย

๒. รูปภาพประกอบ

๓. กิจกรรมการเรียนการสอน

๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์, PowerPoint

๖.๒ แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อออนไลน์

๗. หลักฐานการเรียนรู้

๗.๑ หลักฐานความรู้

๑. ผลการทำใบงาน

๗.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แบบรายงานผลกิจกรรมกลุ่ม

๒. แบบรายงานผล / ใบงาน

๘. การวัดและประเมินผล

๘.๑ วิธีการประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. ประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๓. สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
๔. ตรวจสอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้
๕. ตรวจสอบกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ
๖. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์

๘.๒ เครื่องมือประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. แบบประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)
๓. แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)
๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้
๕. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ
๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียน ร่วมกันประเมิน

๘.๓ เกณฑ์การประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
  ๒. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐ % ขึ้นไป)
  ๓. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐% ขึ้นไป)
  ๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
  ๖. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะมีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
  ๗. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ
- การประเมินตามสภาพจริง

๙. เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (๒๕๔๖). ประวัติศาสตร์ไทยเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จรรยา สุภาพ. (๒๕๑๔). การเมือง. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (๒๕๒๕). หลักฐานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ๒
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒	สัปดาห์ที่ ๒ สอนครั้งที่ ๒
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย ท-ป-น. ๑-๐-๑	
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย		ทฤษฎี.....๑.....ชม. ปฏิบัติ.....-.....ชม.

๑. สาระสำคัญ

อาณาจักรสุโขทัยสถาปนาขึ้นราวกลางพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ภายใต้การนำของพ่อขุนผาเมืองและพ่อขุน บางกลางหาว พ่อขุนบางกลางหาวได้รับการอภิเษกขึ้นเป็นกษัตริย์ ทรงพระนามว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ อาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรืองหลายด้านและขยายอาณาเขตอย่างกว้างขวางในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช สมัยนี้เป็นช่วงที่อาณาจักรสุโขทัยมีความมั่นคงเข้มแข็งและเป็นพันธมิตรกับอาณาจักรสำคัญต่าง ๆ โดยส่งราชทูต ไปเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับจีนและเริ่มค้าขายแบบรัฐบรรณาการระหว่างกัน ต่อมาอาณาจักรอยุธยาได้แผ่ขยายอิทธิพลทาง การเมือง ส่งผลให้อาณาจักรสุโขทัยเสื่อมอำนาจลงและถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอยุธยาอย่างสมบูรณ์ในต้นพุทธศตวรรษที่ ๒๑

๒. สมรรถนะประจำหน่วย

๑ แสดงความรู้เกี่ยวกับอาณาจักรสุโขทัยในอดีต

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ จุดประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย

๓.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑ บอกการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้

๒ บอกพัฒนาการทางการเมืองการปกครองของอาณาจักรสุโขทัยได้

๓ บอกความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับอาณาจักรต่าง ๆ ได้

๔ บอกเศรษฐกิจของอาณาจักรสุโขทัยได้

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

๑ ความมีมนุษยสัมพันธ์

๒ ความมีวินัย

๓ ความรับผิดชอบ

๔ ความซื่อสัตย์สุจริต

๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง

๖ การประหยัด

๗ ความสนใจใฝ่รู้

๘ การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน

๙ ความรักสามัคคี

๔. สารการเรียนรู้

๑. การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย
๒. พัฒนาการทางการเมืองการปกครองของอาณาจักรสุโขทัย
๓. ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับอาณาจักรต่างๆ

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ ๒

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑. ครูและผู้เรียนเกริ่นก่อนเข้าสู่บทเรียนว่าเรื่องราวการสถาปนาและพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ได้มีการศึกษาจากศิลาจารึกหลายหลักที่ค้นพบที่จังหวัดสุโขทัย และบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งวรรณกรรมและตำนานต่างๆ ที่จัดทำขึ้นในเวลาใกล้เคียง

๒. ครูและผู้เรียนยกตัวอย่างเช่น ข้อความในศิลาจารึกวัดศรีชุม เป็นต้น

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓. ครูใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้สื่อทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์สื่อทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน สื่อทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่อประกอบการอธิบายการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

๔. ครูและผู้เรียนแสดงรูปแผนที่ และรูปศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงในสมัยอาณาจักรสุโขทัย

๕. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย (Discussion Method) คือ กระบวนการที่ผู้สอนมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิดในเรื่องงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคำตอบ แนวทางหรือแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและชื่นชมผลงานร่วมกัน ในเรื่องพัฒนาการทางการเมืองการปกครองของอาณาจักรสุโขทัย

๖.ครูใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) โดยเปิด VDO เพื่อประกอบการเล่าและอธิบายประวัติศาสตร์การพัฒนาการทางการเมืองการปกครองของอาณาจักรสุโขทัย ดังนี้

- ▶ อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
- ▶ แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์และโบราณคดีในจังหวัดพิจิตร และเมืองศรีสัชนาลัย (จังหวัดสุโขทัย)
- ▶ แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์และโบราณคดี ในจังหวัดกำแพงเพชร
- ▶ เจดีย์ร้าง จังหวัดชัยนาท

๗.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integration) เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับอาณาจักรต่างๆ ได้แก่

- ▶ ความสัมพันธ์กับอาณาจักรล้านนา
- ▶ ความสัมพันธ์กับอาณาจักรมอญ
- ▶ ความสัมพันธ์กับอาณาจักรอยุธยา
- ▶ ความสัมพันธ์กับลังกา
- ▶ ความสัมพันธ์กับจีน

๘.ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

- ๘.๑ ลำดับเหตุการณ์สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย
- ๘.๒ เขียนพระนามของกษัตริย์สุโขทัย
- ๘.๓ ศึกษาศิลาจารึกสมัยอาณาจักรสุโขทัย

๙.ผู้เรียนอ่านกรณีศึกษาที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามตามความคิดเห็นของผู้เรียน

๑๐.ผู้เรียนทำกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมระหว่างเรียน

๑๑.ผู้เรียนทำคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ แบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๑๒.ครูแนะนำให้ผู้เรียนมีการใช้จ่ายของครอบครัวว่ามีรายจ่ายสมดุลกับรายรับ และใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น พอเหมาะกับสภาพครอบครัวหรือไม่ หากสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคเพื่อลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นเกินตนได้ จะช่วยให้มีเงินเก็บออมเพื่อเป็นรากฐานสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตได้

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑๓.ครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย พัฒนาการทางการเมืองการปกครองของอาณาจักรสุโขทัย และความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับอาณาจักรต่างๆ โดยการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม และรายบุคคล หรือบางช่วงก็ใช้คำถามตอบโต้กัน

๑๔.ครูสุ่มตัวอย่างให้ผู้เรียนตอบคำถามเป็นรายบุคคล

๑๕.ผู้เรียนวิเคราะห์เนื้อหาการเรียนการสอนและหาข้อสรุปเป็นความคิดรวบยอดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป พร้อมข้อเสนอแนะตนเอง

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๖.๑ สื่อ

๑.หนังสือเรียนวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ประวัติศาสตร์ไทย

๒.รูปภาพประกอบ

๓.กิจกรรมการเรียนการสอน

๔.สื่ออิเล็กทรอนิกส์, PowerPoint

๖.๒ แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อออนไลน์

๗. หลักฐานการเรียนรู้

๗.๑ หลักฐานความรู้

๑. ผลการทำใบงาน

๗.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แบบรายงานผลกิจกรรมกลุ่ม

๒. แบบรายงานผล / ใบงาน

๘. การวัดและประเมินผล

๘.๑ วิธีการประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. ประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๓. สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๔. ตรวจสอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้

๕. ตรวจสอบกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ

๖. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์

๘.๒ เครื่องมือประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. แบบประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)

๓. แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)

๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้

๕. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ

๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียน

ร่วมกันประเมิน

๘.๓ เกณฑ์การประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง

๒. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐ % ขึ้นไป)

๓. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐% ขึ้นไป)

๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๖. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะมีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๗. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ

การประเมินตามสภาพจริง

๙. เอกสารอ้างอิง

วัลลภา รุ่งศิริแสงรัตน์. (๒๕๕๕). บรรพบุรุษไทย: สมัยก่อนสุโขทัยและสมัยสุโขทัย. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ISBN ๙๗๔-๑๓-๑๗๘๐-๘. เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/ประวัติศาสตร์ไทย>

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ๓
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒	สัปดาห์ที่ ๓ -๔ สอนครั้งที่ ๓-๔
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย ท-ป-น. ๑-๐-๑	
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย		ทฤษฎี....๒.....ชม. ปฏิบัติ.....ชม.

๑. สาระสำคัญ

เศรษฐกิจของสุโขทัยขึ้นอยู่กับเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการค้าขาย สังคมสมัยสุโขทัยเป็นสังคมเกษตรกรรม โดยแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ๆ คือ ชนชั้นปกครอง ได้แก่ พระมหากษัตริย์ เจ้านาย ขุนนาง และชนชั้นผู้ถูกปกครอง ได้แก่ ไพร่หรือไพร่ฟ้า โดยมีพระสงฆ์ทำหน้าที่ทางศาสนาและเป็นตัวกลางประสานกลุ่มคนในสังคมเข้าด้วยกัน การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย ได้แก่ การสร้างทำนบที่เรียกตามจารึกว่า “สรตึงส” เพื่อบังคับน้ำจากคลองผ่านเขาไปในกำแพงเมืองแล้วลงไปในตระพังขนาดใหญ่กลางเมืองรวมถึงเครื่องปั้นดินเผาที่เรียกว่าเครื่องสังคโลก นอกจากนี้ยังมีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาสร้างเป็นวรรณกรรม ไตรภูมิพระร่วง เนื้อหาสำคัญคือการทำนบในการทำความดี นอกจากนี้ยังมีการประดิษฐ์อักษรไทย ประติมากรรม คือการหล่อพระพุทธรูปที่ได้ชื่อว่าเป็นเอกลักษณ์และสถาปัตยกรรม คือ เจดีย์ทรงดอกบัวตูมหรือทรงพุ่มข้าวบิณฑ์

๒. สมรรถนะประจำหน่วย

๑. แสดงความรู้เกี่ยวกับอาณาจักรสุโขทัยในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ จุดประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาณาจักรสุโขทัยในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย

๓.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- ๑.บอกเศรษฐกิจของอาณาจักรสุโขทัยได้
- ๒.บอกลักษณะทางสังคมไทยสมัยสุโขทัยได้
- ๓.บอกวัฒนธรรมและการสร้างสรรค์ภูมิปัญญา สมัยสุโขทัยได้

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

- ๑ ความมีมนุษยสัมพันธ์
- ๒ ความมีวินัย
- ๓ ความรับผิดชอบ
- ๔ ความซื่อสัตย์สุจริต

๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง

๖ การประหยัด

๗ ความสนใจใฝ่รู้

๘ การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน

๙ ความรักสามัคคี

๑๐ ความกตัญญูกตเวที

๔. สาระการเรียนรู้

๑. เศรษฐกิจของอาณาจักรสุโขทัย เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าขาย

๒. ลักษณะทางสังคมไทยสมัยสุโขทัย

๓. วัฒนธรรมและการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย

๔. บอกรประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัยได้

๕. บอกรถึงการล่มสลายของอาณาจักรสุโขทัยได้

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ ๓

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑. ครูสนทนากับผู้เรียนเกริ่นก่อนเข้าสู่บทเรียนว่าเรียนเศรษฐกิจของอาณาจักรสุโขทัยมีลักษณะที่เรียกว่าเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเอง คือ มีการผลิตเพื่อใช้ในครอบครัวเป็นหลัก ถ้าผลิตได้มาก หรือครอบครัวได้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ทอผ้า ทำเครื่องปั้นดินเผา ทำเครื่องเงิน เครื่องทอง ก็จะนำมาขายในชุมชนซึ่งจะมีตลาดนัดเรียกว่าตลาดปสานเป็นแหล่งค้าขาย หรือนำไปค้าขายกับหัวเมืองอื่น โดยใช้ทางเส้นทางบกและเส้นทางน้ำ

๒. ครูและผู้เรียนยกตัวอย่างยกตัวอย่างอาชีพที่ทำกันในสมัยสุโขทัย เช่น การทอผ้า การปลูกข้าว การทำเครื่องปั้นดินเผา การทำเครื่องเงิน เครื่องทอง เป็นต้น โดยแสดง PowerPoint ให้ผู้เรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการสอนแบบการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Process) ซึ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สืบค้น สืบค้น และค้นคว้าด้วยวิธีการต่างๆ จนเกิดความเข้าใจและรับรู้ความรู้ในเรื่องการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยใช้ทักษะการทำงานเป็นทีม (Team) พึ่งพาอาศัยกันและกัน ในการทำงานอย่างใกล้ชิด มีความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้ากลุ่มและสมาชิกผู้ร่วมงาน เพื่อศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจของอาณาจักรสุโขทัย เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าขาย

▶ เกษตรกรรม มีตระพังหรือสระน้ำในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และศรีดงสักหรือทำนบกั้นน้ำ ปัจจุบันเรียกว่า ทำนบพระราวในเมืองสุโขทัย

▶ อุตสาหกรรม มีการทำเครื่องสังคโลกในสมัยสุโขทัย โดยใช้เตาทุเรียนเผาตลอดสวยงามและเป็นสินค้าส่งออก

▶ การค้าขาย มีตลาดปสานเป็นแหล่งรวมสินค้าประเภทต่างๆ เช่น ผ้า เครื่องถ้วยชาม เครื่องจักสาน มีด

๔. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่อประกอบการอธิบายลักษณะทางสังคมไทยสมัยสุโขทัย ได้แก่

▶ การศึกษา ส่วนมากจะใช้วัดเป็นศูนย์รวมจิตใจทั้งเป็นสถานศึกษา และทำกิจกรรมอื่นๆ ในชุมชน

▶ พระพุทธศาสนาในสมัยสุโขทัย สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนได้แก่

Ø กลุ่มพระเจดีย์ในวัดมหาธาตุ จังหวัดสุโขทัย

Ø วัดมหาธาตุ จังหวัดสุโขทัย

Ø พระพุทธรูปปางลีลาสมัยสุโขทัย

๕. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้แนวคิดการต่อภาพ โดย

๕.๑ แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ทุกกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมเดียวกัน

๕.๒ ผู้สอนจะแบ่งเนื้อหาของเรื่องที่จะให้เรียนรู้ออกเป็นหัวข้อย่อยเท่ากับจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่ม

๕.๓ มอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มศึกษา ค้นคว้าคนละหัวข้อ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องที่ตนได้รับมอบหมายให้ศึกษาจากกลุ่ม สมาชิกต่างกลุ่มที่ได้รับมอบหมายในหัวข้อเดียวกันก็จะทำการศึกษาค้นคว้าร่วมกัน

๕.๔ จากนั้นผู้เรียนแต่ละคนจะกลับเข้ากลุ่มเดิมของตนเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญอธิบายความรู้ เนื้อหาสาระที่ตนศึกษาให้เพื่อนร่วมกลุ่มฟัง เพื่อให้เพื่อนสมาชิกทั้งกลุ่มได้รู้เนื้อหาสาระครบทุกหัวข้อย่อยและเกิดการเรียนรู้เนื้อหาวัฒนธรรมและการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย

๖. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่อประกอบการอธิบายวัฒนธรรมและการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย ดังนี้

▶ เทคโนโลยีทางการชลประทาน ได้แก่ ตระพังหรือบ่อน้ำในสุโขทัย

▶ สังคโลก ได้แก่ เตาทุเรียงในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และเครื่องสังคโลกในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดสุโขทัย

▶ การประดิษฐ์อักษรไทย ได้แก่ ศิลปินหลักที่ ๒ จารึกวัดศรีชุม

▶ ภูมิปัญญาด้านประติมากรรม ได้แก่ พระพุทธชินราชในพระวิหารหลวง วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดพิษณุโลก วัดพระศรีศากยมุนี ในพระอุโบสถ วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

▶ ภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรม ได้แก่ วัดเจดีย์เจ็ดแถว เมืองศรีสัชชนาลัย เจดีย์วัดช้างล้อม เมืองศรีสัชชนาลัย เจดีย์วัดสระศรี เมืองสุโขทัยเก่า เป็นต้น

๗. ผู้เรียนอ่านกรณีศึกษาที่ครูกำหนดให้ แล้วฝึกทักษะปฏิบัติ

๘. ผู้เรียนทำกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมระหว่างเรียน

๙. ผู้เรียนทำแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้ และตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้

๑๐. ครูแนะนำให้ผู้เรียนมีการใช้จ่ายของครอบครัวว่ามีรายจ่ายสมดุลกับรายรับ และใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น พอเหมาะกับสภาพครอบครัวหรือไม่ หากสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคเพื่อลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นเกินตนได้ จะช่วยให้มีเงินเก็บออมเพื่อเป็นรากฐานสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตได้

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑๑. ครูและผู้เรียนสรุปเศรษฐกิจของอาณาจักรสุโขทัย เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าขายลักษณะทางสังคมไทยสมัยสุโขทัย วัฒนธรรมและการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย โดยการถามตอบ และทำกิจกรรมระหว่างเรียน

๑๒. ผู้เรียนอ่านบททวน

สัปดาห์ที่ ๔

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑.ครูและผู้เรียนสนทนากว่าสุขุขทัยคงความเป็นอาณาจักรไทยอยู่นานประมาณ ๒๐๐ ปี ได้สร้างสรรค์ ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งได้สืบทอดต่อมายังคนไทยรุ่นหลังจน ปัจจุบัน

๒.ครูและผู้เรียนยกตัวอย่างบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอาณาจักรสุโขทัย เช่น พ่อขุนรามคำแหง เป็นต้น และให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่ออธิบายประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย

- ▶ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ มีพระบรมราชานุสาวรีย์ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ จังหวัดพิษณุโลก
- ▶ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช มีพระบรมราชานุสาวรีย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช จังหวัดสุโขทัย

▶ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พระยาลิไทย) มีพระบรมราชานุสาวรีย์ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พระยาลิไทย) จังหวัดพิษณุโลก

๔.ครูและผู้เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ TAI (Team Assisted Individualization) เพื่อเน้นการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ให้มีความรู้ ความเข้าใจและนำทักษะการเรียนรู้การล่มสลายของอาณาจักรสุโขทัย โดยความเสื่อมของสุโขทัยเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น ความอ่อนแอทางด้านทหาร เกิดการแย่งชิงอำนาจภายในเชื้อพระวงศ์ของสุโขทัยจนเกิดความแตกแยก ทำให้อาณาจักรที่เคยเข้มแข็งได้ค่อยเสื่อมลง

๕.ผู้เรียนอ่านกรณีศึกษาที่ครูกำหนดให้ แล้ววิเคราะห์ตามสถานการณ์

๖.ผู้เรียนทำกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมระหว่างเรียน

๑๐.ผู้เรียนตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๑๑.ครูเน้นผู้เรียนให้มีความละเอียดรอบคอบ มีความอดทน มีความเข้มแข็ง มีความเพียรพยายาม ในการฝึกทักษะการจัดการในกลุ่มได้ นอกจากนั้นยังให้ระมัดระวังในการใช้คำพูดซึ่งอาจผิดพลาดเกิดขึ้นได้ โดยไม่ได้ตั้งใจ ดังนั้นผู้เรียนต้องฝึกทักษะความชำนาญเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ และพร้อมรับผลกระทบ และความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต คือ ทำให้เข้มแข็ง ก็จะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง รวมทั้งมีความอดทน มีความเพียรพยายามในการทำมาหาเลี้ยงชีพในชีวิตประจำวันได้ในอนาคตต่อไปเป็นอย่างดี

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑๑.ครูและผู้เรียนสรุปประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย และการล่มสลายของอาณาจักรสุโขทัย โดยการทำแบบทดสอบเพื่อเก็บคะแนน และโดยการถาม-ตอบบางช่วงเวลา และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๖.๑ สื่อ

- ๑.หนังสือเรียนวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ประวัติศาสตร์ไทย
- ๒.รูปภาพประกอบ
- ๓.กิจกรรมการเรียนการสอน
- ๔.สื่ออิเล็กทรอนิกส์, PowerPoint

๖.๒ แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อออนไลน์

๗. หลักฐานการเรียนรู้

๗.๑ หลักฐานความรู้

๑. ผลการทำใบงาน

๗.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แบบรายงานผลกิจกรรมกลุ่ม

๒. แบบรายงานผล / ใบงาน

๘. การวัดและประเมินผล

๘.๑ วิธีการประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. ประเมินพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๓. สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๔. ตรวจสอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้

๕. ตรวจสอบกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ

๖. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์

๘.๒ เครื่องมือประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. แบบประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)

๓. แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)

๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้

๕. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ

๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียน

ร่วมกันประเมิน

๘.๓ เกณฑ์การประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง

๒. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐ % ขึ้นไป)

๓. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐% ขึ้นไป)

๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๖. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะมีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๗. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ

การประเมินตามสภาพจริง

๙. เอกสารอ้างอิง

วัลลภา รุ่งศิริแสงรัตน์. (๒๕๔๕). บรรพบุรุษไทย: สมัยก่อนสุโขทัยและสมัยสุโขทัย. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ISBN ๙๗๔-๑๓-๑๗๘๐-๘. เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/ประวัติศาสตร์ไทย>

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ๕
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒	สัปดาห์ที่ ๕ สอนครั้งที่ ๕
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย ท-ป-น. ๑-๐-๑	
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา		ทฤษฎี.....๑.....ชม. ปฏิบัติ.....-.....ชม.

๑. สาระสำคัญ

อาณาจักรอยุธยาสถาปนาขึ้นในบริเวณที่มีสภาพภูมิศาสตร์เหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐานและการติดต่อกับดินแดนภายนอกได้อย่างสะดวก ปัจจัยพื้นฐานทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ประกอบกับการมีพระมหากษัตริย์ ที่ทรงพระปรีชาสามารถทางด้านกรขยายอำนาจทางการเมือง ความสัมพันธ์กับนานาประเทศ การจัดระเบียบการปกครอง และการควบคุมกำลังไพร่พลอย่างมีประสิทธิภาพ นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้พัฒนาการทางการเมืองการปกครองของอาณาจักรอยุธยาที่มีความมั่นคงสืบต่อกันมาถึง ๔๑๗ ปี ความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยาและการจัดการปกครอง ยังคงมีอิทธิพลสืบต่อมาในสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น

๒. สมรรถนะประจำหน่วย

๑ แสดงความรู้เกี่ยวกับอาณาจักรอยุธยาในด้านการเมืองการปกครอง

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ จุดประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาณาจักรอยุธยาในด้านการเมืองการปกครอง

๓.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑ บอกดินแดนไทยก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีไทยได้

๒.บอกการสถาปนาอาณาจักรอยุธยาได้

๓.บอกพระนามพระมหากษัตริย์ไทยสมัยอยุธยาได้

๔.อธิบายวิธีการสร้างความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยาได้

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

๑ ความมีมนุษยสัมพันธ์

๒ ความมีวินัย

๓ ความรับผิดชอบ

๔ ความซื่อสัตย์สุจริต

๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง

- ๖ การประหยัด
- ๗ ความสนใจใฝ่รู้
- ๘ การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน
- ๙ ความรักสามัคคี
- ๑๐ ความกตัญญูกตเวที

๔. สารการเรียนรู้

- ๑.ดินแดนไทยก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีไทย
- ๒.การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา
- ๓.พระมหากษัตริย์ไทยสมัยอยุธยา
- ๔.การสร้างความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา
- ๕.พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยอยุธยา

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ ๕

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑.ครูและผู้เรียนสนทนากันว่าเมืองลพบุรี และเมืองสุพรรณบุรีมีความสัมพันธ์กันทั้งด้านการเมือง การปกครอง และสังคมวัฒนธรรม ซึ่งเป็นฐานอำนาจของการสถาปนาอาณาจักรอยุธยาในปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๙

๒.ครูและผู้เรียนยกตัวอย่าง เช่น การนับถือพระพุทธศาสนา ความสัมพันธ์เครือญาติ เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาต่อไป

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย (Discussion Method) คือกระบวนการที่ผู้สอนมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจดินแดนไทยก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีไทยโดยก่อนที่จะสถาปนาอาณาจักรอยุธยาในบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา มีเมืองสำคัญที่มีอำนาจและเจริญรุ่งเรืองอยู่ก่อนแล้ว ได้แก่

▶ แคว้นละโว้ หรือลพบุรี

▶ แคว้นสุพรรณภูมิหรือสุพรรณบุรี

๔.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ (Discovery Method) โดยใช้ Power Point เป็นสื่อในการศึกษาการสถาปนาอาณาจักรอยุธยา และได้แสดงรูปภาพพระราชานุญาต สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และรูปภาพภาพกรุงศรีอยุธยา IUDEA ของชาวฮอลันดา ประมาณ ค.ศ. ๑๖๖๓ ประกอบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น

๕.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิค Role Playing การจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ เป็นกระบวนการที่ครูกำหนดหัวข้อเรื่องให้คล้ายกับสภาพความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาท หรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึนึกคิดและประสบการณ์ของผู้เรียนที่คิดว่าควรจะเป็น ภายหลังของการแสดงบทบาทสมมติจะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงออกทั้งด้านความรู้และพฤติกรรมของผู้แสดงเพื่อการเรียนรู้ดังนี้

๕.๑ กำหนดให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติเป็นพระมหากษัตริย์ไทยสมัยอยุธยา ๑ ท่าน

๕.๒ แสดงผลงานของพระมหากษัตริย์ที่ตนเองได้รับบทบาทนั้น

๕.๓ วางแผน และนำเสนอ

๕.๔ ประเมินผล

๖.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้สื่ทัศน์ทัศน์ (Audio-Visual Material of Instruction)

Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point หรือ VDO เพื่อประกอบการอธิบายการสร้าง ความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของ อาณาจักรอยุธยา ต่อไปนี้

- Øสถาบันพระมหากษัตริย์
- Øการขยายอำนาจทางการเมือง
- Øการเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับนานาชาติ
- Øการจัดระเบียบการปกครองและการควบคุมกำลังไพร่พล

๗.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิค Integration การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยอยุธยา โดยมีพัฒนาการทางการเมืองการปกครองเป็น ๓ ช่วงสมัย คือ

- ๗.๑. สมัยอยุธยาตอนต้น (พ.ศ. ๑๘๙๓-๑๙๙๑)
- ๗.๒. สมัยอยุธยาตอนกลาง (พ.ศ. ๑๙๙๑-๒๒๓๑)
- ๗.๓. สมัยอยุธยาตอนปลาย (พ.ศ. ๒๒๓๑-๒๓๑๐)

๘.ผู้เรียนจัดทำเส้นเวลา (Time Line) เรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญในสมัยอยุธยา

๙.ผู้เรียนสรุปปัจจัยที่ส่งผลให้อาณาจักรอยุธยา มีพัฒนาการด้านการเมืองการปกครอง โดยเขียนบันทึกใส่สมุดงานส่งครู

๑๐.ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม ๒ หรือ ๓ คน สืบค้นพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย สมัยอยุธยาพระองค์ใดพระองค์หนึ่ง

๑๑.ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน และใบงาน

๑๒.ผู้เรียนตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๑๓. ครูเน้นผู้เรียนให้มีความละเอียดรอบคอบ มีความอดทน มีความเข้มแข็ง มีความเพียรพยายาม ในการฝึกทักษะการจัดการในกลุ่มได้ นอกจากนั้นยังให้ระมัดระวังในการใช้คำพูดซึ่งอาจผิดพลาดเกิดขึ้นได้โดย ไม่ได้ตั้งใจ ดังนั้นผู้เรียนต้องฝึกทักษะความชำนาญเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ และพร้อมรับผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต คือ ทำให้เข้มแข็ง ก็จะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง รวมทั้งมีความอดทน มีความเพียรพยายามในการทำหาเลี้ยงชีพในชีวิตประจำวันได้ในอนาคตต่อไปเป็นอย่างดี

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑๔. ครูและผู้เรียนสรุปดินแดนไทยก่อนการสถาปนาราชวงศ์หรืออยุธยาเป็นราชธานีไทย การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา พระมหากษัตริย์ไทยสมัยอยุธยา การสร้างความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา และพัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยอยุธยา โดยทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม หรือการถามตอบเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคล

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๖.๑ สื่อ

๑. หนังสือเรียนวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ประวัติศาสตร์ไทย
๒. รูปภาพประกอบ
๓. กิจกรรมการเรียนการสอน
๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์, PowerPoint

๖.๒ แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อออนไลน์

๗. หลักฐานการเรียนรู้

๗.๑ หลักฐานความรู้

๑. ผลการทำใบงาน

๗.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แบบรายงานผลกิจกรรมกลุ่ม
๒. แบบรายงานผล / ใบงาน

๘. การวัดและประเมินผล

๘.๑ วิธีการประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. ประเมินพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม
๓. สังเกตพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม
๔. ตรวจคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้
๕. ตรวจกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ
๖. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์

๘.๒ เครื่องมือประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. แบบประเมินพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)
๓. แบบสังเกตพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)
๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้
๕. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ
๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียนร่วมกันประเมิน

๘.๓ เกณฑ์การประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
๒. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรมกรการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐ % ขึ้นไป)
๓. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมกรการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐% ขึ้นไป)
๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๖. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะมีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๗. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ

การประเมินตามสภาพจริง

๙. เอกสารอ้างอิง

ชาลววิทย์ เกษตรศิริ (๒๕๔๒). บรรณานุกรมว่าด้วยเรื่อง "อยุธยา". สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ๕
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒	สัปดาห์ที่ ๖ สอนครั้งที่ ๖
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย ท-ป-น. ๑-๐-๑	
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยอยุธยา		ทฤษฎี.....๑.....ชม. ปฏิบัติ.....ชม.

๑. สารสำคัญ

สังคมในสมัยอยุธยาเป็นสังคมเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา เพาะปลูกพืชไร่พืชสวน และการแลกเปลี่ยนค้าขาย ซึ่งส่งผลให้รัฐมีรายได้จากการเก็บภาษีอากรที่มาจากประกอบอาชีพของ ประชาชน ส่วนเศรษฐกิจของอาณาจักรอยุธยาเจริญรุ่งเรืองจากการค้ากับต่างประเทศในลักษณะการค้าผูกขาดโดย พระคลังสินค้า โครงสร้างสังคมสมัยอยุธยาเป็นสังคมชนชั้นที่แบ่งเป็นชนชั้นปกครอง ประกอบด้วยพระมหากษัตริย์ พระราชวงศ์ ขุนนาง และชนชั้นผู้ถูกปกครอง ประกอบด้วยไพร่ที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ของสังคม และทาสชนชั้นปกครองและชนชั้นผู้ถูกปกครองมีความสัมพันธ์ในระบบอุปถัมภ์ และกฎหมายจัดระเบียบสังคมที่เรียกว่าศักดินา ซึ่งทำให้สังคมสมัยอยุธยาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพตลอดระยะเวลาที่อยุธยาดำรงความเป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ได้ยาวนานถึง ๔๑๗ ปี วัฒนธรรมไทยในสมัยอยุธยาถือเป็นภูมิปัญญาไทยที่ได้สะสมและสืบทอดต่อมาจนถึงปัจจุบัน ภูมิปัญญาไทย สมัยอยุธยามีหลายด้านที่สำคัญ เช่น การเมืองการปกครองของพระมหากษัตริย์สมัยอยุธยา ศิลปกรรม ภาษาและ วรรณกรรมที่มีลักษณะผสมผสานวัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออกเข้าด้วยกัน บรรพบุรุษไทยในสมัยอยุธยาได้ปกป้องบ้านเมือง และสร้างสรรค์สิ่งที่มีประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองหลายด้าน ซึ่งวีรกรรมเหล่านี้เี่ยวคนไทยควรระลึกถึงคุณความดีและยึดถือเป็นแบบอย่าง

๒. สมรรถนะประจำหน่วย

- ๑ แสดงความรู้เกี่ยวกับอาณาจักรอยุธยาในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
- ๒ บอกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยอยุธยาที่คงอยู่ในปัจจุบัน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ จุดประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาณาจักรอยุธยาในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๓.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- ๑.บอกปัจจัยที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของอาณาจักรอยุธยาได้
- ๒.บอกเศรษฐกิจสมัยอยุธยาได้

๓.บอกสังคมสมัยอยุธยาได้

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

๑ ความมีมนุษยสัมพันธ์

๒ ความมีวินัย

๓ ความรับผิดชอบ

๔ ความซื่อสัตย์สุจริต

๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง

๖ การประหยัด

๗ ความสนใจใฝ่รู้

๘ การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน

๙ ความรักสามัคคี

๑๐ ความกตัญญูกตเวที

๔. สาระการเรียนรู้

๑.ปัจจัยที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของอาณาจักรอยุธยา

๒.เศรษฐกิจสมัยอยุธยา

๓.สังคมสมัยอยุธยา

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ ๖

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑.ครูอภิปรายให้ผู้เรียนเข้าใจว่าบริเวณที่เป็นที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยาและเมืองต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำสุพรรณบุรี-นครชัยศรี ทำจีนและแม่น้ำแม่กลอง ที่ไหลจากเหนือลงใต้ที่อ่าวไทยในฤดูฝน น้ำจะไหลมาท่วมพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาเกิดการทับถมของดินตะกอนทำให้อยุธยาเป็นแหล่งปลูกข้าวที่มีปริมาณมากพอเพียงต่อการเลี้ยงประชากรเหลือเป็นเสบียงสำหรับกองทัพและเป็นสินค้าออก

๒.ครูและผู้เรียนยกตัวอย่างการทำอาชีพในสมัยอยุธยา เช่น การปลูกข้าว การเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบบรรยาย (Lecture Method) ซึ่งเป็นวิธีสอนที่ผู้สอนให้ความรู้ตามเนื้อหาสาระด้วยการเล่าอธิบายโดยที่ผู้เรียนเป็นผู้ฟัง และเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาได้บ้างในตอนท้ายของการบรรยาย และใช้สื่อ PowerPoint ประกอบการบรรยายถึงปัจจัยที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอาณาจักรอยุธยา

Øสภาพทางภูมิศาสตร์ส่งผลให้กรุงศรีอยุธยาและหัวเมืองต่างๆ ในราชอาณาจักรมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตรกรรม

Øทำเลที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยาซึ่งเป็นศูนย์กลางของอาณาจักร ส่งผลให้อาณาจักรอยุธยา เป็นศูนย์กลางทางการค้าทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร

Øนโยบายทางการค้า การเมืองการปกครอง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของพระมหากษัตริย์

๔.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิค Integration การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อศึกษาเศรษฐกิจสมัยอยุธยา ได้แก่ การเกษตรกรรม และการค้าขาย

การเกษตรกรรม

การการค้าขาย

๕. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่อประกอบการอธิบายสังคมสมัยอยุธยา ซึ่งมีลักษณะสำคัญของชนชั้นในสังคมไทย มีดังนี้

- Øสถาบันพระมหากษัตริย์
- Øพระบรมวงศานุวงศ์
- Øขุนนาง
- Øไพร่
- Øทาส
- Øพระสงฆ์

๖. ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน และใบงาน

๗. ผู้เรียนตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๘. ครูเน้นให้ผู้เรียนพิจารณาการพัฒนาองค์การ โดยใช้ความมีเหตุผล และความรอบคอบ ระมัดระวัง ซึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเองได้ ซึ่งความมีเหตุผล หมายถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ ส่วนการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึงการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๙. ผู้เรียนสรุปปัจจัยที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของอาณาจักรอยุธยา เศรษฐกิจ สมัยอยุธยา และสังคมสมัยอยุธยา โดยการถามตอบเป็นรายบุคคล

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๖.๑ สื่อ

๑. หนังสือเรียนวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ประวัติศาสตร์ไทย
๒. รูปภาพประกอบ
๓. กิจกรรมการเรียนการสอน
๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์, PowerPoint

๖.๒ แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อออนไลน์

๗. หลักฐานการเรียนรู้

๗.๑ หลักฐานความรู้

๑. ผลการทำใบงาน

๗.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แบบรายงานผลกิจกรรมกลุ่ม

๒. แบบรายงานผล / ใบงาน

๘. การวัดและประเมินผล

๘.๑ วิธีการประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. ประเมินพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม
๓. สังเกตพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม
๔. ตรวจสอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้
๕. ตรวจสอบกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ
๖. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์

๘.๒ เครื่องมือประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. แบบประเมินพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)
๓. แบบสังเกตพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)
๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้
๕. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ
๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียน

ร่วมกันประเมิน

๘.๓ เกณฑ์การประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
๒. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐ % ขึ้นไป)
๓. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐% ขึ้นไป)
๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๕. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะมีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ

การประเมินตามสภาพจริง

๙. เอกสารอ้างอิง

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ (๒๕๔๒). บรรณานุกรมว่าด้วยเรื่อง "อยุธยา". สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ๕
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒	สัปดาห์ที่ ๗ สอนครั้งที่ ๗
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย ท-ป-น. ๑-๐-๑	
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสมัยอยุธยา		ทฤษฎี.....๑.....ชม. ปฏิบัติ.....ชม.

๑. สารสำคัญ

สังคมในสมัยอยุธยาเป็นสังคมเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา เพาะปลูกพืชไร่พืชสวน และการแลกเปลี่ยนค้าขาย ซึ่งส่งผลให้รัฐมีรายได้จากการเก็บภาษีอากรที่มาจาก การประกอบอาชีพของ ประชาชน ส่วนเศรษฐกิจของอาณาจักรอยุธยาเจริญรุ่งเรืองจากการค้ากับต่างประเทศในลักษณะการค้าผูกขาดโดย พระคลังสินค้า โครงสร้างสังคมสมัยอยุธยาเป็นสังคมชนชั้นที่แบ่งเป็นชนชั้นปกครอง ประกอบด้วยพระมหากษัตริย์ พระราชวงศ์ ขุนนาง และชนชั้นผู้ถูกปกครอง ประกอบด้วยไพร่ที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ของสังคม และทาสชนชั้นปกครองและชนชั้นผู้ถูกปกครองมีความสัมพันธ์ในระบบอุปถัมภ์ และกฎหมายจัดระเบียบสังคมที่เรียกว่าศักดินา ซึ่งทำให้สังคมสมัยอยุธยาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพตลอดระยะเวลาที่อยู่ดำรงความเป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ได้ยาวนานถึง ๔๑๗ ปี วัฒนธรรมไทยในสมัยอยุธยาถือเป็นภูมิปัญญาไทยที่ได้สะสมและสืบทอดต่อมาจนถึงปัจจุบัน ภูมิปัญญาไทย สมัยอยุธยามีหลายด้านที่สำคัญ เช่น การเมืองการปกครองของพระมหากษัตริย์สมัยอยุธยา ศิลปกรรม ภาษาและ วรรณกรรมที่มีลักษณะผสมผสานวัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออกเข้าด้วยกัน บรรพบุรุษไทยในสมัยอยุธยาได้ปกป้องบ้านเมือง และสร้างสรรค์สิ่งที่มีประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองหลายด้าน ซึ่งวีรกรรมเหล่านี้เยาวชนไทยควรระลึกถึงคุณความดีและยึดถือเป็นแบบอย่าง

๒. สมรรถนะประจำหน่วย

- ๑ แสดงความรู้เกี่ยวกับอาณาจักรอยุธยาในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
- ๒ บอกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยอยุธยาที่คงอยู่ในปัจจุบัน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ จุดประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาณาจักรอยุธยาในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๓.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- ๑.บอกถึงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาได้

- ๒.บอกประวัติบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาได้
- ๓.บอกถึงการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยาได้

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

- ๑ ความมีมนุษยสัมพันธ์
- ๒ ความมีวินัย
- ๓ ความรับผิดชอบ
- ๔ ความซื่อสัตย์สุจริต
- ๕ ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ๖ การประหยัด
- ๗ ความสนใจใฝ่รู้
- ๘ การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน
- ๙ ความรักสามัคคี
- ๑๐ ความกตัญญูกตเวทิตะ

๔. สาระการเรียนรู้

- ๑.ปัจจัยที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของอาณาจักรอยุธยา
- ๒.เศรษฐกิจสมัยอยุธยา
- ๓.สังคมสมัยอยุธยา

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ ๗

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑.ครูและผู้เรียนสนทนากันว่าวัฒนธรรมในสมัยอยุธยาถือเป็นภูมิปัญญาไทยที่ได้สะสม สืบทอด และมีอิทธิพลมาถึงสังคมไทยในสมัยต่อมา

๒.ครูและผู้เรียน เช่น การเลือกที่ตั้งกรุงศรีอยุธยา การปกครองไพร่พล เป็นต้น

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย (Discussion Method) คือ กระบวนการที่ผู้สอนมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิดในเรื่องงานที่เกี่ยวข้องโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคำตอบ แนวทางหรือแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ คือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและชื่นชมผลงานร่วมกัน เพื่อศึกษาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา

Ø แสดงแผนที่อยุธยาโดย วินเซนโซ โคลโรเนลลี (๒๒๓๙/๑๖๙๖) ซึ่งลอกมาจากแผนที่ของบาทหลวงฝรั่งเศส คุร์ตอแลง (๒๒๒๙/๑๖๘๖)

Ø แสดงรูปภาพขุนนางและไพร่จากหนังสือจดหมายเหตุลาลูแบร์

Ø แสดงภาพจิตรกรรมผนังภายในกรุพระปราสาทวัดราชบูรณะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Ø แสดงภาพศาลมัจจุราชในนรกจากสมุดภาพไตรภูมิ สมัยอยุธยา

Ø แสดงภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดสุวรรณดาราราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Ø แสดงภาพพระพุทธไตรรัตนนายก วัดพนัญเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Ø แสดงภาพหนังสือเป็นการเล่นที่สืบทอด มาจากสมัยอยุธยา

๔.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิค Role Playing การจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมุติ คือ กระบวนการที่ผู้สอนกำหนดหัวข้อเรื่องปัญหาหรือสร้างสถานการณ์ขึ้นมาให้คล้ายกับสภาพความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาท หรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของผู้เรียนที่คิดว่าควรจะเป็น ภายหลังจาก

ของการแสดงบทบาทสมมติจะต้องมีการอธิบายเกี่ยวกับการแสดงออกทั้งด้านความรู้และพฤติกรรมของผู้แสดงเพื่อการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ และศึกษาบุคคลสำคัญสมัยอยุธยา โดยกำหนดผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติเป็นบุคคลสำคัญแต่ละท่าน พร้อมทั้งพระราชกรณียกิจที่ได้ทำในสมัยอาณาจักรอยุธยา

Ø สมเด็จพระนเรศวรมหาราช (พ.ศ. ๒๑๓๓-๒๑๔๘)

Ø สมเด็จพระนารายณ์มหาราช

Ø ชาวบ้านบางระจัน

๕. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่อประกอบการอธิบายการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยา โดยมีปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ มีสาเหตุสำคัญดังนี้

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑๐.ครูและผู้เรียนสรุปใช้คำถาม (Questioning Method) เพื่อให้ผู้เรียนตอบเกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา บุคคลสำคัญสมัยอยุธยา และการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยา

๑๑.สรุปสาระสำคัญเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติได้

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๖.๑ สื่อ

๑.หนังสือเรียนวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ประวัติศาสตร์ไทย

๒.รูปภาพประกอบ

๓.กิจกรรมการเรียนการสอน

๔.สื่ออิเล็กทรอนิกส์, PowerPoint

๖.๒ แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อออนไลน์

๗. หลักฐานการเรียนรู้

๗.๑ หลักฐานความรู้

๑. ผลการทำใบงาน

๗.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แบบรายงานผลกิจกรรมกลุ่ม

๒. แบบรายงานผล / ใบงาน

๘. การวัดและประเมินผล

๘.๑ วิธีการประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. ประเมินพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๓. สังเกตพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๔. ตรวจคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้

๕. ตรวจกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ

๖. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์

๘.๒ เครื่องมือประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. แบบประเมินพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)

๓. แบบสังเกตพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)

๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้

๕. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ

๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียน

ร่วมกันประเมิน

๘.๓ เกณฑ์การประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง

๒. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐ % ขึ้นไป)

๓. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐% ขึ้นไป)

๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๖. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะมีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๗. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ
การประเมินตามสภาพจริง

๘. เอกสารอ้างอิง

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ (๒๕๔๒). บรรณานุกรมว่าด้วยเรื่อง "อยุธยา". สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ๖
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒	สัปดาห์ที่ ๗ สอนครั้งที่ ๗
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย ท-ป-น. ๑-๐-๑	
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี		ทฤษฎี.....๑.....ชม. ปฏิบัติ.....-.....ชม.

๑. สารสำคัญ

หลังการล่มสลายของอาณาจักรอยุธยาใน พ.ศ. ๒๓๑๐ พระยาตาก (สิน) เป็นผู้นำที่สามารถ
กอบกู้เอกราชของชาติ และสร้างราชธานีที่กรุงธนบุรีเป็นศูนย์อำนาจทางการเมืองการปกครองของไทย
อาณาจักรธนบุรีมีช่วงเวลา ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๓๑๐-๒๓๒๕) สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีหรือสมเด็จพระเจ้าตากสิน
มหาราชได้รวบรวมราชอาณาจักรไทยให้เป็นปึกแผ่นและฟื้นฟูศิลปวิทยาการทางด้านต่างๆ สืบต่อมา
ถึงสมัยรัตนโกสินทร์

๒. สมรรถนะประจำหน่วย

๑. แสดงความรู้เกี่ยวกับสมัยธนบุรีในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
๒. บอกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาร่วมยุคสมัยธนบุรี

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ จุดประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี

๓.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. อธิบายเหตุการณ์ก่อนการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีได้
๒. อธิบายการสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีได้
๓. บอกพระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้
๔. อธิบายการเมืองการปกครองของอาณาจักรธนบุรีได้
๕. อธิบายเศรษฐกิจและสังคมสมัยธนบุรีได้
๖. บอกความสัมพันธ์กับต่างประเทศในสมัยธนบุรีได้
๗. บอกภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีได้
๘. บอกถึงการสิ้นสุดสมัยธนบุรีได้

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ
การศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

- ๑ ความมีมนุษยสัมพันธ์
- ๒ ความมีวินัย
- ๓ ความรับผิดชอบ
- ๔ ความซื่อสัตย์สุจริต
- ๕ ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ๖ การประหยัด
- ๗ ความสนใจใฝ่รู้
- ๘ การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน
- ๙ ความรักสามัคคี
- ๑๐ ความกตัญญูทวดเวท

๔. สารการเรียนรู้

- ๑.ก่อนการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี
- ๒.การสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีไทย
- ๓.พระมหากษัตริย์สมัยธนบุรี
- ๔.การเมืองการปกครองของอาณาจักรธนบุรี เศรษฐกิจและสังคมสมัยธนบุรี
- ๖.ความสัมพันธ์กับต่างประเทศในสมัยธนบุรี
- ๗.ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี
- ๘.การสิ้นสุดสมัยธนบุรี

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ ๘

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑.ครูและผู้เรียนสนทนาว่าในอดีตที่ผ่านมาว่าก่อนที่กรุงศรีอยุธยาจะเสียแก่พม่าใน พ.ศ.๒๓๑๐ พระยาตาก (สิน) เจ้าตากได้รับพระราชโองการ ให้ควบคุมไพร่พลตั้งค่ายทำศึกกับกองทัพพม่าเพื่อป้องกันกรุงศรีอยุธยาในการศึกพระยาตากได้รับความดี ความชอบเป็นพระยาวชิรปราการเจ้าเมืองกำแพงเพชร และตั้งค่ายรบพม่าที่วัดพิชัย พระยาวชิรปราการเห็นว่าการปกครองที่ราชธานีไร้ประสิทธิภาพสภาพการศึกษาอยู่ในภาวะวิกฤต กรุงศรีอยุธยาคงจะเสียแก่กองทัพพม่าแน่แล้ว จึงรวบรวมไพร่พลตีฝ่าวงล้อมกองทัพพม่าไปทางหัวเมืองชายทะเลตะวันออกตามรยทางผ่านเมืองต่างๆ ได้ต่อสู้กับกองทัพพม่า และส่งทหารไปชักชวนผู้คนที่จะจัดกระจายหนีอันตรายจากสงครามให้เข้ามาร่วมกับกองทัพของพระองค์ที่เมืองระยอง และยกทัพตีเมืองจันทบุรี

๒.ครูและผู้เรียนยกตัวอย่างเมืองรยทางต่างๆ ได้แก่ เมืองนครนายก เมืองปราจีนบุรี เมืองพัททยา เมืองชลบุรี

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย (Discussion Method) เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิด มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคำตอบ หรือแก้ปัญหาาร่วมกันเพื่อศึกษาก่อนการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี เหตุการณ์นี้ปรากฏในพระราชพงศาวดารกรุงธนบุรีว่า

“แล้วจึงตรัสสั่งโยธาใหญ่ทั้งปวงให้หุงอาหารรับพระราชทานแล้ว เหลือนั้นสั่งให้เทเสีย ต่อหม้อข้าวหม้อแกงให้จงสิ้นในเพลากลางคืนวันนี้ตีเอาเมืองจันทบุรีให้ได้ ให้หาข้าวกินเข้าเอาในเมือง ถ้ามิได้ก็ให้ตายเสียด้วยกันเถิด”

ที่มา : พระราชพงศาวดารกรุงธนบุรีฉบับพันจันทนุมาศ (เจิม)

๔.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่อประกอบการอธิบายการสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีไทย ดังมีความในพระราชพงศาวดารกรุงธนบุรีว่า

“จึงสมณพราหมณาจารย์เสนาบดีประชาราษฎรชวนกันกราบทูลอาราธนาวิงวอนสมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัว พระบรมหน่อพุทธางกูรตรัสเป็นประโยชน์เป็นปัจจัยแก่พระปรางภิเษกสมโภธิญาณนั้น ก็รับอาราธนา จึงเสด็จยับยั้งอยู่ ณ พระตำหนักเมืองธนบุรี”

ที่มา : พระราชพงศาวดารกรุงธนบุรีฉบับพันจันทมุทมาศ (เจิม)

๕.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิค Group Process การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับความรู้จากการลงมือร่วมกันปฏิบัติเป็นกลุ่ม กลุ่มจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคน และสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มก็มีอิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน

๕.๑ ผู้เรียนแบ่งกลุ่มตามสภาพห้องเรียนที่แท้จริง

๕.๒ แบ่งเนื้อหาเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์สมัยธนบุรี สืบค้น ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ พระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

กลุ่มที่ ๒ พระราชกรณียกิจด้านการรวบรวมบ้านเมืองให้เป็นปึกแผ่น

กลุ่มที่ ๓ การป้องกันการรุกรานจากพม่าและสร้างความมั่นคงให้อาณาจักร

๕.๓ วางแผน และมอบหมายหน้าที่ภายในกลุ่ม

๕.๔ ดำเนินการนำเสนอ

๕.๕ ประเมินผล

๖.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิค Integration การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อศึกษาการเมืองการปกครองของอาณาจักรธนบุรี ยังคงใช้การปกครองเหมือนเดิม จะมีการเปลี่ยนแปลงบ้างเล็กน้อย ได้แก่ การปกครองส่วนกลาง และการปกครองหัวเมือง

๗.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคแบบ Small Group Discussion การจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ให้ผู้เรียนในกลุ่มมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ประสบการณ์ในประเด็นหรือปัญหาที่กำหนด และสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปดังนี้

๗.๑ แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามสภาพจริง

๗.๒ กำหนดหัวข้อเรื่องให้แต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ ① เศรษฐกิจและสังคมสมัยธนบุรี

กลุ่มที่ ② ความสัมพันธ์กับต่างประเทศในสมัยธนบุรี

กลุ่มที่ ③ ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี

กลุ่มที่ ④ การสิ้นสุดสมัยธนบุรี

๗.๓ แต่ละกลุ่มวางแผนศึกษาสืบค้นข้อมูลที่ได้รับมอบหมาย

๗.๔ นำเสนอหน้าชั้นเรียนกลุ่มละ ๑๐ นาที

๗.๕ สรุปและประเมินผล

๘.ผู้เรียนทำกิจกรรมใบงานเพื่อฝึกทักษะ และกิจกรรมระหว่างเรียน

๙. ผู้เรียนตอบคำถามท้ายการเรียนรู้ และทำแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๑๐. ครูแนะนำให้ผู้เรียนมีการใช้จ่ายของครอบครัวว่ามีรายจ่ายสมดุลกับรายรับ และใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลตามความจำเป็น พอเหมาะกับสภาพครอบครัวหรือไม่ หากสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคเพื่อลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นเกินตนได้ จะช่วยให้มีเงินเก็บออมเพื่อเป็นรากฐานสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตได้

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑๑. ครูและผู้เรียนสรุปประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรีโดยการฝึกทักษะทำกิจกรรม และการถามตอบ

๑๒. ครูถามคำถามหรือกำหนดปัญหาโดยให้ผู้เรียนระดมสมองช่วยกันคิดหาคำตอบแล้วอธิบายคำตอบให้เพื่อนทุกคนในกลุ่มของตนเองเข้าใจ

๑๓. ครูใช้วิธีสุ่มนักเรียนทุกกลุ่มตอบคำถามและอธิบายให้เพื่อนฟังทั้งชั้นเรียน

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๖.๑ สื่อ

๑. หนังสือเรียนวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ประวัติศาสตร์ไทย

๒. รูปภาพประกอบ

๓. กิจกรรมการเรียนการสอน

๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์, PowerPoint

๖.๒ แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อออนไลน์

๗. หลักฐานการเรียนรู้

๗.๑ หลักฐานความรู้

๑. ผลการทำใบงาน

๗.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แบบรายงานผลกิจกรรมกลุ่ม

๒. แบบรายงานผล / ใบงาน

๘. การวัดและประเมินผล

๘.๑ วิธีการประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. ประเมินพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๓. สังเกตพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๔. ตรวจสอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้

๕. ตรวจสอบกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ

๖. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์

๘.๒ เครื่องมือประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. แบบประเมินพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)

๓. แบบสังเกตพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)

๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้

๕. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ

๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียน

ร่วมกันประเมิน

๘.๓ เกณฑ์การประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
๒. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐ % ขึ้นไป)
๓. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐% ขึ้นไป)
๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๖. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะมีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๗. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ

การประเมินตามสภาพจริง

๙. เอกสารอ้างอิง

อาหาร จันทรวิมล. ประวัติของแผ่นดินไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ :ซีเอ็ดดูเคชั่น,๒๕๖๑.

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ๗
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒	สัปดาห์ที่ ๘-๑๑ สอนครั้งที่ ๘-๑๑
รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย ท-ป-น. ๑-๐-๑		
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์		ทฤษฎี.....๓.....ชม. ปฏิบัติ.....-.....ชม.

๑. สารสำคัญ

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ปฐมกษัตริย์ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทรงเลือกพื้นที่บริเวณด้านตะวันออกของ แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นที่ตั้งกรุงเทพมหานครราชธานีแห่งใหม่ เพราะมีความเหมาะสมทางยุทธศาสตร์และสามารถขยายตัวเมืองได้กว้างขวาง พระมหากษัตริย์ราชวงศ์จักรีทุกพระองค์ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจมากมายหลายประการเพื่อวางรากฐาน บ้านเมืองให้เป็นปึกแผ่นและเจริญรุ่งเรือง ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ส่งผลให้กรุงรัตนโกสินทร์มีความอุดมสมบูรณ์ เป็นศูนย์กลางทางการปกครองและศูนย์กลาง ทางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบกับปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่ ความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี ความพร้อมของกำลังไพร่พล การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการขยายอำนาจทางการเมืองเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของอาณาจักรและการปฏิรูปประเทศให้ทันสมัยตามแบบตะวันตก ทำให้รักษาเอกราชของชาติไว้ได้ และมีความมั่นคงสืบต่อมา พัฒนาการทางการเมืองการปกครองในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นยังคงมีรูปแบบการปกครองเหมือนสมัยอยุธยา ซึ่งได้มีการปฏิรูปการปกครองครั้งใหญ่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโดยทรงแบ่งการปกครอง ส่วนกลางเป็น ๑๒ กระทรวง ยกเลิกตำแหน่งอัครมหาเสนาบดีและจตุสดมภ์ทั้ง ๔ ส่วนการปกครองหัวเมืองได้ทรงจัดการปกครองระบบเทศาภิบาลเป็นมณฑล เมือง ตำบล หมู่บ้าน จนถึงสมัยเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย การปกครอง ของไทยจึงแบ่งเป็นการปกครองส่วนกลาง การปกครองส่วนภูมิภาค และการปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. สมรรถนะประจำหน่วย

๑. แสดงความรู้เกี่ยวกับกรุงรัตนโกสินทร์ในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๒. บอกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาร่วมยุคสมัย

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ จุดประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับกรุงรัตนโกสินทร์ในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาร่วมยุคสมัย

๓.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. บอกการสถาปนาราชวงศ์จักรีได้

๒. บอกการสถาปนารุงเทพมหานครเป็นราชธานีไทยได้

- ๓.บอกปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์
- ๔.บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติได้
- ๕.บอกพัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ได้
- ๖.อธิบายสมัยปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยแบบตะวันตกได้
- ๗.อธิบายสมัยประชาธิปไตยได้
- ๘.อธิบายพัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทยได้

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

๑. ความมีมนุษยสัมพันธ์
๒. ความมีวินัย
๓. ความรับผิดชอบ
๔. ความซื่อสัตย์สุจริต
๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง
๖. การประหยัด
๗. ความสนใจใฝ่รู้
๘. การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน
๙. ความรักสามัคคี
๑๐. ความกตัญญูตทเวที

๔. สารการเรียนรู้

- ๑.การสถาปนาราชวงศ์จักรี
- ๒.การสถาปนารัฐธรรมนูญเป็นราชอาณาจักรไทย
- ๓.ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์
- ๔.บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ
- ๕.พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์
- ๖.สมัยปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยแบบตะวันตก
๗. สมัยประชาธิปไตย
- ๘.พัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทย

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ ๙

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑.ครูและผู้เรียนเกริ่นก่อนเข้าสู่บทเรียนว่าพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) พระนามเดิมคือ สมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก ทรงได้รับการสนับสนุนจากขุนนางและไพร่ฟ้าประชาชนให้ปราบดาภิเษกขึ้นครองราชสมบัติ ภายหลังจากที่พระองค์ทรงปราบการจลาจลในกรุงธนบุรี แล้วได้ทรงพิจารณาเห็นว่ากรุงธนบุรีไม่เหมาะสมที่จะเป็นราชธานีอีกต่อไป จึงโปรดเกล้าฯ ให้ขุนนางคุมช่าง และไพร่พลไปสร้างราชธานีแห่งใหม่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา

๒.ครูแสดงรูปภาพจากโคลงภาพพระราชพงศาวดารแสดงเหตุการณ์ เมื่อรัชกาลที่ ๑ เสด็จกลับจากเมืองเขมร เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ ให้ผู้เรียนดู และแสดงความคิดเห็น

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่ออธิบายการสถาปนาราชวงศ์จักรี โดยแสดงรูปภาพประกอบ

Ø พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

Ø พระบรมราชานุสาวรีย์ กรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาท

๔.ครูและผู้เรียนจัดการเรียนรู้แบบใช้คำถาม (Questioning Method) โดยใช้ Power Point เป็นสื่อประกอบการอธิบายการสถาปนากทม.เป็นราชธานีไทย โดยแสดงรูปภาพประกอบ

Ø พระที่นั่งดุสิตาภิรมย์ พระบรมมหาราชวัง

Ø วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว)

Ø แผนที่กรุงรัตนโกสินทร์ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

๕.ผู้เรียนทำกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมระหว่างเรียน

๖.ผู้เรียนอ่านกรณีศึกษา และวิเคราะห์ในแต่ละกรณี

๗.ผู้เรียนตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และทำแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๘.ครูเสนอแนะและเป็นที่ปรึกษาในการนำเอาแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งในกระบวนการทำงานทุกประเภทนั้น จะต้องเน้นสิ่งที่จะซึ่งเป็นตัวคุณธรรม จริยธรรม เน้นความซื่อสัตย์สุจริต เน้นให้ช่วยกัน คิด ช่วยกันทำ เน้นให้รู้จักความพอดี พอประมาณ มีเหตุผล ทั้งหมดนี้คือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตของทุกคนได้

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๙.ครูและผู้เรียนสรุปการสถาปนาราชวงศ์จักรี และการสถาปนากทม.เป็นราชธานีไทย โดยการทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน และถามตอบ

๑๐.ครูใช้วิธีสุ่มผู้เรียนทุกกลุ่มตอบคำถามและอธิบายให้เพื่อนฟังทั้งชั้นเรียน

สัปดาห์ที่ ๑๐

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑.ครูและผู้เรียนสนทนากันว่ารัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นช่วงสมัยที่อาณาจักรไทยได้สืบทอดความเจริญรุ่งเรืองมาจากสมัยอยุธยาและธนบุรี และมีการเสริมสร้างความมั่นคงและความเป็นปึกแผ่นสืบต่อมา ซึ่งส่งผลให้อาณาจักรไทยมีความเป็นเอกภาพ สามารถสร้างสรรค์ความเจริญได้ต่อเนื่องสืบถึงปัจจุบัน

๒.ครูและผู้เรียนยกตัวอย่างปัจจัยที่ส่งผลให้มีความเจริญรุ่งเรือง เช่น แม่น้ำ ลำคลอง อาชีพ และสังคมวัฒนธรรม ประเพณีที่ยึดถือและปฏิบัติสืบทอดกันมาในอดีต

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่อใช้ประกอบการอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ได้แก่

▶ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์

▶ ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม เช่น

๔.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิค Role Playing การจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ เป็นกระบวนการที่ครูกำหนดหัวข้อเรื่องปัญหาหรือสร้างสถานการณ์ขึ้นมาให้คล้ายกับสภาพความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาท หรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึกรู้สึกคิดและประสบการณ์ของผู้เรียนที่คิดว่าควรจะเป็น ภายหลังจากการแสดงบทบาทสมมติจะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงออกทั้งด้านความรู้และพฤติกรรมของผู้แสดงเพื่อการเรียนรู้บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ ดังนี้

๔.๑ แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มตามสภาพจริง

๔.๒ ครูกำหนดหัวข้อเรื่องให้แต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

Øพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

กลุ่มที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

กลุ่มที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

Øพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

กลุ่มที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

กลุ่มที่ ๕ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

Øพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร

กลุ่มที่ ๖ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร

Øพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

๔.๓ แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทและพระราชกรณียกิจของพระองค์ท่านตามที่ได้รับมอบหมาย

๔.๔ วางแผน และดำเนินการนำเสนอ กลุ่มละ ๑๐ นาที

๔.๕ สรุปและประเมินผล

๕.ครูและผู้เรียนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integration) เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมายหลากหลายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อศึกษาพัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ โดยมีพัฒนาการด้านการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์นิยมแบ่งช่วงเป็น ๓ สมัย คือ

Øสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (รัชกาลที่ ๑-๓ : พ.ศ. ๒๓๒๕-๒๓๙๔)

Øสมัยปฏิรูปบ้านเมือง (รัชกาลที่ ๔-๗ : พ.ศ. ๒๓๙๔-๒๔๗๕)

Øสมัยประชาธิปไตย (พ.ศ. ๒๔๗๕-ปัจจุบัน)

๖.ผู้เรียนฝึกทักษะทำกิจกรรมใบงานและกิจกรรมระหว่างเรียน

๗.ผู้เรียนตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๘.ครูแนะนำให้ผู้เรียนบันทึกบัญชีครัวเรือน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติพัฒนาความรู้ ความคิด และปฏิบัติถูกต้อง ก่อให้เกิดความเจริญในด้านอาชีพหรือเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งการทำบัญชีครัวเรือนเป็นเรื่องการบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน/เดือน/ปี ว่ามีรายรับรายจ่ายจากอะไรบ้าง จำนวนเท่าใด รายการใดจ่ายน้อยจ่ายมาก จำเป็นน้อยจำเป็นมาก ก็อาจลดลงหรือเพิ่มขึ้นตามความจำเป็น ถ้าทุกคนคิดได้ก็แสดงว่า

เป็นคนรู้จักพัฒนาตนเอง มีเหตุมีผล รู้จักพอประมาณ รักตนเอง รักครอบครัว รักชุมชน และรักประเทศชาติ มากขึ้น จึงเห็นได้ว่าการทำบัญชีครัวเรือน คือวิถีแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๙.ครูและผู้เรียนสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ และพัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ โดยครูใช้วิธีสุ่มผู้เรียนทุกกลุ่มตอบคำถามและอธิบายให้เพื่อนฟังทั้งชั้นเรียน

๑๐.ครูใช้คำถามหรือกำหนดปัญหาโดยให้ผู้เรียนระดมสมองช่วยกันคิดหาคำตอบแล้วอธิบายคำตอบ ให้เพื่อนทุกคนในกลุ่มของตนเองเข้าใจ

สัปดาห์ที่ ๑๑

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑.ครูและผู้เรียนสนทนากันว่าตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔ พ.ศ. ๒๓๙๔-๒๔๑๑) เป็นต้นมา วัฒนธรรมและวิทยาการตะวันตกเริ่มเข้ามาในสังคมไทย และอิทธิพลของชาติตะวันตกได้คุกคามพม่า จีน มลายู ลาว และกัมพูชาที่อยู่โดยรอบอาณาจักรไทย

๒.ครูและผู้เรียนเล่าเรื่องการค้าขายในสมัยรัชกาลที่ ๔

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๕๐ นาที)

๓.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่ออธิบายสมัยปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยแบบตะวันตก ได้แก่

Ø การปฏิรูปการเมืองการปกครองในรัชกาลที่ ๕

Ø ผลของการปฏิรูปการเมืองการปกครองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

Ø การเมืองการปกครองในสมัยรัชกาลที่ ๖

๔.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย (Discussion Method) คือกระบวนการที่ผู้สอนมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพในเรื่องสมัยประชาธิปไตย ได้แก่

Ø สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

Ø คณะราษฎร : ผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

Ø ผลกระทบต่อการเมืองการปกครอง สังคม และเศรษฐกิจ

๕.ครูและผู้เรียนอธิบายและสาธิตการ โดยเปิดสื่อ VDO และสื่อ PowerPoint ให้ผู้เรียนได้ศึกษาการปฏิบัติตนเองในเรื่องของการพัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทย โดยหลังจากที่จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ถึงแก่อนิจกรรมก็ยังมี การสืบทอดอำนาจกันเรื่อยมา จนมีเหตุการณ์เกิดขึ้น ได้แก่

Ø เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ซึ่งผู้นำในขณะนั้นได้แก่ จอมพล ถนอม กิตติขจร และจอมพล ประภาส จารุเสถียร

Ø เหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ ซึ่งมีผู้นำคือพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

Ø เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีผู้นำคือพลเอก สุจินดา คราประยูร

Ø รัฐประหาร ๒๕๔๙ ผู้นำคือพลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

Ø รัฐประหาร ๒๕๕๗ ผู้นำคือพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

๖. ผู้เรียนพิจารณาโครงสร้างการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นแล้วอธิบายรายละเอียดโครงสร้างการปกครอง

๗. ผู้เรียนทำกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมระหว่างเรียน

๘. ผู้เรียนตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๙. ครูแนะนำให้ผู้เรียนบันทึกบัญชีครัวเรือน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติพัฒนาความรู้ ความคิด และปฏิบัติถูกต้อง ก่อให้เกิดความเจริญในด้านอาชีพหรือเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งการทำบัญชีครัวเรือนเป็นเรื่องการบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน/เดือน/ปี ว่ามีรายรับรายจ่ายจากอะไรบ้าง จำนวนเท่าใด รายการใดจ่ายน้อยจ่ายมาก จำเป็นน้อยจำเป็นมาก ก็อาจลดลงหรือเพิ่มขึ้นตามความจำเป็น ถ้าทุกคนคิดได้ก็แสดงว่าเป็นคนรู้จักพัฒนาตนเอง มีเหตุมีผล รู้จักพอประมาณ รักตนเอง รักครอบครัว รักชุมชน และรักประเทศชาติมากขึ้น จึงเห็นได้ว่าการทำบัญชีครัวเรือน คือวิถีแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑๐. ครูและผู้เรียนสรุปสมัยปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยแบบตะวันตก สมัยประชาธิปไตยและพัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทย โดยการถามตอบ และฉายวิดีโอ

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๖.๑ สื่อ

๑. หนังสือเรียนวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ประวัติศาสตร์ไทย

๒. รูปภาพประกอบ

๓. กิจกรรมการเรียนการสอน

๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์, PowerPoint

๖.๒ แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อออนไลน์

๗. หลักฐานการเรียนรู้

๗.๑ หลักฐานความรู้

๑. ผลการทำใบงาน

๗.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แบบรายงานผลกิจกรรมกลุ่ม

๒. แบบรายงานผล / ใบงาน

๘. การวัดและประเมินผล

๘.๑ วิธีการประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. ประเมินพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๓. สังเกตพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๔. ตรวจคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้

๕. ตรวจกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ

๖. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์

๘.๒ เครื่องมือประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. แบบประเมินพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)

๓. แบบสังเกตพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)

๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้

๕. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ

๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียน

ร่วมกันประเมิน

๘.๓ เกณฑ์การประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง

๒. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐ % ขึ้นไป)

๓. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐% ขึ้นไป)

๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๖. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะมีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๗. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ

การประเมินตามสภาพจริง

๙. เอกสารอ้างอิง

ประชุมพงศาวดาร ฉบับกาญจนาภิเษก เล่มที่ ๑๕ กรุงเทพฯ : สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรม
ศิลปากร. ๒๕๕๓

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ๘
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒	สัปดาห์ที่ ๑๒ สอนครั้งที่ ๑๒
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย ท-ป-น. ๑-๐-๑	
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เศรษฐกิจและสังคมสมัยรัตนโกสินทร์		ทฤษฎี.....๑.....ชม. ปฏิบัติ.....-.....ชม.

๑. สาระสำคัญ

โครงสร้างเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นยังคงเป็นแบบเดียวกับสมัยอยุธยา และธนบุรี กล่าวคือ พื้นฐานทางเศรษฐกิจของชาวไทยอยู่ที่เกษตรกรรม โดยมีการทำหัตถกรรมพื้นบ้านและเริ่มมีการผลิตสินค้า เกษตรกรรมเชิงอุตสาหกรรม เช่น ฝ้าย อ้อย มะพร้าว รายได้หลักของประเทศส่วนใหญ่มาจากการเก็บภาษีอากร และการค้าระหว่างประเทศ ภายหลังจากทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในสมัยรัชกาลที่ ๔ เศรษฐกิจไทยมีการขยายตัว เพิ่มขึ้น ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้ทรงปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ ปรับปรุงระบบเงินตรา และจัดระเบียบการเงินและการคลัง ส่งเสริมการปลูกข้าว การอุตสาหกรรม การค้าและการพาณิชย์ และเมื่อประเทศไทยใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ แห่งชาติฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๙) เศรษฐกิจไทยได้เปลี่ยนแปลงอย่างมาก มีอัตราเติบโตทางด้าน การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมและการบริการ มีการเปิดรับการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจประเภทต่างๆ จากนักลงทุนต่างชาติ จนกระทั่งเกิดวิกฤตเศรษฐกิจขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๔๐ รัฐบาลไทย จึงได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ สังคมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ในอดีตเป็นสังคมเกษตรกรรมที่มีความผูกพันกับธรรมชาติ และรับอิทธิพลทาง พระพุทธศาสนา ซึ่งสะท้อนอย่างชัดเจนในวิถีการดำเนินชีวิต และขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ไทยและ มรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

๒. สมรรถนะประจำหน่วย

๑. แสดงความรู้เกี่ยวกับกรุงรัตนโกสินทร์ในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๒. บอกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาร่วมยุคสมัย

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ จุดประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับกรุงรัตนโกสินทร์ในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาร่วมยุคสมัย

๓.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- ๑.บอกการสถาปนาราชวงศ์จักรีได้
- ๒.บอกการสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานีไทยได้
- ๓.บอกปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์
- ๔.บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติได้
- ๕.บอกพัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ได้
- ๖.อธิบายสมัยปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยแบบตะวันตกได้
- ๗.อธิบายสมัยประชาธิปไตยได้
- ๘.อธิบายพัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทยได้

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

- ๑ ความมีมนุษยสัมพันธ์
- ๒ ความมีวินัย
- ๓ ความรับผิดชอบ
- ๔ ความซื่อสัตย์สุจริต
- ๕ ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ๖ การประหยัด
- ๗ ความสนใจใฝ่รู้
- ๘ การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน
- ๙ ความรักสามัคคี
- ๑๐ ความกตัญญูกตเวทิต

๔. สาระการเรียนรู้

- ๑.เศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- ๒.เศรษฐกิจสมัยปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยตามแบบตะวันตก
  - ▶ สนธิสัญญาเบาว์ริง
- ๓.การพัฒนาเศรษฐกิจสมัยประชาธิปไตย
  - ▶ การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ๔.สังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- ๕.สังคมไทยสมัยปฏิรูปบ้านเมือง
- ๖.สังคมไทยสมัยประชาธิปไตย

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ ๑๒

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑.ครูและผู้เรียนเกริ่นว่าโครงสร้างทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เป็นระบบเศรษฐกิจแบบยังชีพเช่นเดียวกับสมัยอยุธยาและธนบุรีคือ แต่ละครอบครัวจะผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือน ที่เหลือจึงนำมาค้าขาย แลกเปลี่ยนกัน

๒.ครูและผู้เรียนยกตัวอย่างการทำมาหากินของคนส่วนใหญ่ในสมัยนั้น เช่น การทำนา การทำสวน การทำหมื่นชัน การทำดอกไม้ไฟและพลุ เป็นต้น

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point หรือ VDO เพื่อแสดงให้เห็นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยแสดงการทำอาชีพของชุมชนบ้านช่างหล่อ และชุมชนบ้านบาตรนอกจากนี้รายได้หลักของประเทศส่วนใหญ่ได้จากการเก็บภาษีอากรและการค้ากับต่างประเทศ นอกจากนี้ยังแสดงรูปภาพการขนถ่ายสินค้าจากเรือสำเภาสู่เรือเล็กปรากฏในแม่น้ำเจ้าพระยา

๔.ครูและผู้เรียนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integration) เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อศึกษาเศรษฐกิจสมัยปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยตามแบบตะวันตก โดยเฉพาะสนธิสัญญาเบาว์ริง

เมื่อปลายรัชกาลที่ ๓ พ.ศ. ๒๓๙๓ สหรัฐอเมริกาส่งโจเซฟ บัลเลสเดียร์ เข้ามาขอแก้ไขสัญญาการค้าเศรษฐกิจสมัยปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยตามแบบตะวันตก เพื่อให้เป็นการค้าเสรีแต่ไม่ประสบความสำเร็จ ต่อมาในปีเดียวกันนี้เองอังกฤษได้ส่งเซอร์เจมส์ บุก เข้ามาขอแก้ไขสัญญาเบอร์นีย์ แต่ราชสำนักไทยปฏิเสธข้อเสนอทั้งหมด เนื่องจากเกิดความไม่ไว้วางใจประเทศตะวันตก ประกอบกับพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ประชวรหนักการเจรจาจึงไม่ประสบผลสำเร็จ ในสมัยรัชกาลที่ ๔ อังกฤษได้ส่งเซอร์จอห์น เบาว์ริง (Sir John Bowring) เข้ามาเจรจา ได้ทำสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีและการค้า ใน พ.ศ. ๒๓๙๘

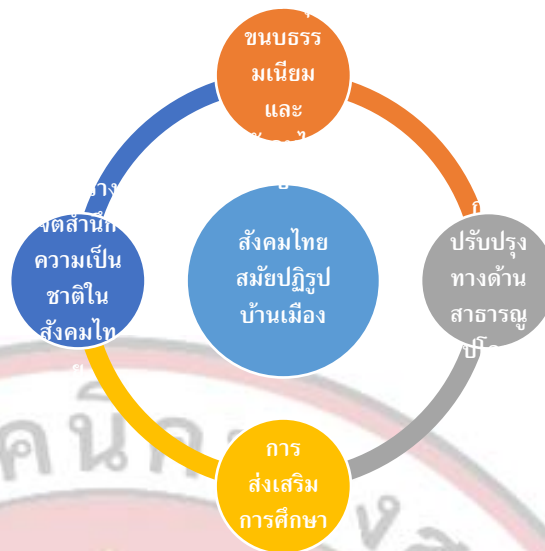
๕.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ VDOเพื่ออธิบายการพัฒนาเศรษฐกิจสมัยประชาธิปไตย โดยเฉพาะการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เช่น เกิดการพัฒนาที่ไม่สมดุลระหว่างเมืองกับชนบท เป็นต้น

๖.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบ Discussion Method การจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิด เพื่ออภิปรายสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยใช้สื่อ VDO ประกอบให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการเผยแผ่ศาสนาคริสต์และการรับวิทยาการตะวันตกในสังคมไทย

๗.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่ออธิบายสังคมไทยสมัยปฏิรูปบ้านเมือง

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ และขุนนางไทยหลายคนได้นำความรู้และวิทยาการของตะวันตกมาใช้ในการปฏิรูปสังคมไทย ดังนี้

- Ø การปรับปรุงขนบธรรมเนียม และสังคมไทย
- Ø การปรับปรุงทางด้านสาธารณสุข
- Ø การส่งเสริมการศึกษา
- Ø การสร้างจิตสำนึกความเป็นชาติในสังคมไทย

๘. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) เป็นวิธีสอนที่ครูแสดงให้ผู้เรียนดูและให้ความรู้แก่ผู้เรียนโดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม และผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรง ซึ่งครูเป็นผู้สาธิต และให้ผู้เรียนฝึกทักษะปฏิบัติตามเพื่อเรียนรู้สังคมไทยสมัยประชาธิปไตย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมหลายประการ ดังนี้

- ▶ การเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา
- ▶ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
- ▶ การเปลี่ยนแปลงทางสถาบันครอบครัว
- ▶ อธิปไตยวัฒนธรรมตะวันตกกับสังคมไทยยุคใหม่
- ▶ โครงสร้างของสังคมไทยยุคใหม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

๙. ผู้เรียนตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๑๐. ผู้เรียนทำกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมระหว่างเรียน

๑๑. ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกันในชั้นเรียน

๑๒. ครูเสนอแนะและเป็นที่ปรึกษาในการนำเอาแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งในกระบวนการทำงานทุกประเภทนั้น จะต้องเน้นสิ่งที่จะซึ่งเป็นตัวคุณธรรม จริยธรรม เน้นความซื่อสัตย์สุจริต เน้นให้ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ เน้นให้รู้จักความพอดี พอประมาณ มีเหตุผล ทั้งหมดนี้คือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตของทุกคนได้

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑๓. ครูและผู้เรียนสรุปเศรษฐกิจและสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ โดยการทำกิจกรรมระหว่างเรียน และใช้ VDO และ PowerPoint และอภิปรายซักถามข้อสงสัย

๑๔. ครูสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม และร่วมกันสรุปเนื้อหาอีกครั้งจาก Power Point

สัปดาห์ที่ ๑๐

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑. ครูและผู้เรียนสนทนากันว่ารัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นช่วงสมัยที่อาณาจักรไทยได้สืบทอดความเจริญรุ่งเรืองมาจากสมัยอยุธยาและธนบุรี และมีการเสริมสร้างความมั่นคงและความเป็นปึกแผ่นสืบต่อมา ซึ่งส่งผลให้อาณาจักรไทยมีความเป็นเอกภาพ สามารถสร้างสรรค์ความเจริญได้ต่อเนื่องสืบถึงปัจจุบัน

๒.ครูและผู้เรียนยกตัวอย่างปัจจัยที่ส่งผลให้มีความเจริญรุ่งเรือง เช่น แม่น้ำ ลำคลอง อาชีพ และสังคมวัฒนธรรม ประเพณีที่ยึดถือและปฏิบัติสืบทอดกันมาในอดีต

ชั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่อใช้ประกอบการอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ได้แก่

- ▶ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์
- ▶ ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม เช่น

๔.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิค Role Playing การจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมุติ เป็นกระบวนการที่ครูกำหนดหัวข้อเรื่องปัญหาหรือสร้างสถานการณ์ขึ้นมาให้คล้ายกับสภาพความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาท หรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึกรู้สึกคิดและประสบการณ์ของผู้เรียนที่คิดว่าควรจะเป็น ภายหลังจากการแสดงบทบาทสมมุติจะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงออกทั้งด้านความรู้และพฤติกรรมของผู้แสดงเพื่อการเรียนรู้บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ ดังนี้

๔.๑ แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มตามสภาพจริง

๔.๒ ครูกำหนดหัวข้อเรื่องให้แต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

Ø พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

กลุ่มที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

กลุ่มที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

Ø พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

กลุ่มที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

กลุ่มที่ ๕ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

Ø พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร

กลุ่มที่ ๖ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร

Ø พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

๔.๓ แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทและพระราชกรณียกิจของพระองค์ท่านตามที่ได้รับมอบหมาย

๔.๔ วางแผน และดำเนินการนำเสนอ กลุ่มละ ๑๐ นาที

๔.๕ สรุปและประเมินผล

๕.ครูและผู้เรียนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integration) เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมายหลากหลายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อศึกษาพัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ โดยมีพัฒนาการด้านการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์นิยมแบ่งช่วงเป็น ๓ สมัย คือ

๑ สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (รัชกาลที่ ๑-๓ : พ.ศ. ๒๓๒๕-๒๓๙๔)

๒ สมัยปฏิรูปบ้านเมือง (รัชกาลที่ ๔-๗ : พ.ศ. ๒๓๙๔-๒๔๗๕)

๓ สมัยประชาธิปไตย (พ.ศ. ๒๔๗๕-ปัจจุบัน)

๖. ผู้เรียนฝึกทักษะทำกิจกรรมใบงานและกิจกรรมระหว่างเรียน

๗. ผู้เรียนตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๘. ครูแนะนำให้ผู้เรียนบันทึกบัญชีครัวเรือน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติพัฒนาความรู้ ความคิด และปฏิบัติ ถูกต้อง ก่อให้เกิดความเจริญในด้านอาชีพหรือเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งการทำบัญชีครัวเรือนเป็น เรื่องการบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน/เดือน/ปี ว่ามีรายรับรายจ่ายจากอะไรบ้าง จำนวนเท่าใด รายการใด จ่ายน้อยจ่ายมาก จำเป็นน้อยจำเป็นมาก ก็อาจลดลงหรือเพิ่มขึ้นตามความจำเป็น ถ้าทุกคนคิดได้ก็แสดงว่า เป็นคนรู้จักพัฒนาตนเอง มีเหตุมีผล รู้จักพอประมาณ รักตนเอง รักครอบครัว รักชุมชน และรักประเทศชาติ มากขึ้น จึงเห็นได้ว่าการทำบัญชีครัวเรือน คือวิถีแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๙. ครูและผู้เรียนสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ และ พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ โดยครูใช้วิธีสุ่มผู้เรียนทุกกลุ่มตอบคำถามและอธิบายให้ เพื่อนฟังทั้งชั้นเรียน

๑๐. ครูใช้คำถามหรือกำหนดปัญหาโดยให้ผู้เรียนระดมสมองช่วยกันคิดหาคำตอบแล้วอธิบายคำตอบ ให้เพื่อนทุกคนในกลุ่มของตนเองเข้าใจ

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๖.๑ สื่อ

๑. หนังสือเรียนวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ประวัติศาสตร์ไทย
๒. รูปภาพประกอบ
๓. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน
๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์, PowerPoint

๖.๒ แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อออนไลน์

๗. หลักฐานการเรียนรู้

๗.๑ หลักฐานความรู้

๑. ผลการทำใบงาน

๗.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แบบรายงานผลกิจกรรมกลุ่ม
๒. แบบรายงานผล / ใบงาน

๘. การวัดและประเมินผล

๘.๑ วิธีการประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. ประเมินพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
๓. สังเกตพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
๔. ตรวจคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้
๕. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์

๘.๒ เครื่องมือประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. แบบประเมินพฤติกรรมกรการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)
๓. แบบสังเกตพฤติกรรมกรการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)
๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้
๕. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ
๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียน

ร่วมกันประเมิน

๘.๓ เกณฑ์การประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
๒. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรมกรการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐ % ขึ้นไป)
๓. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมกรการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐% ขึ้นไป)
๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๖. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะมีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๗. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ

การประเมินตามสภาพจริง

๙. เอกสารอ้างอิง

ประชุมพงศาวดาร ฉบับกาญจนาภิเษก เล่มที่ ๑๕ กรุงเทพฯ : สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร. ๒๕๕๓

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ๙
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒	สัปดาห์ที่ ๑๓ สอนครั้งที่ ๑๓
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย ท-ป-น. ๑-๐-๑	
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์		ทฤษฎี.....๑.....ชม. ปฏิบัติ.....-.....ชม.

๑. สารสำคัญ

ในสมัยรัตนโกสินทร์มีการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยหลายด้าน ซึ่งสืบทอดจากสุโขทัย อโยธยา และเป็นรากฐานสำคัญของความเจริญก้าวหน้าสืบต่อมา จนถึงปัจจุบัน ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ที่สำคัญ เช่น จิตรกรรมบนผนังอาคารพระอุโบสถหรือพระวิหารวัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ซึ่งมีลักษณะผสมผสานกับศิลปะสมัยอยุธยา ต่อมาภาพจิตรกรรมที่มีศิลปะตะวันตก เช่น พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผลงานทางด้านประติมากรรม สมัยรัตนโกสินทร์ส่วนใหญ่เป็นการปั้นพระพุทธรูป เช่น พระประธานในพระอุโบสถวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎ์ราชวรมหาวิหาร ในสมัยปฏิรูปส่วนใหญ่เป็นงานหล่อพระพุทธรูป เช่น พระสัมพุทธพรรณี พระนรินทราย พระพุทธชินราชจำลอง ส่วนสถาปัตยกรรมที่โดดเด่น คือ พระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ซึ่งต่อมามีการผสมผสานวัฒนธรรมตะวันตก เช่น พระที่นั่งอนันตสมาคม พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวังซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมยุโรปแต่หลังคาเป็นยอดปราสาทแบบไทย

๒. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ จุดประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์

๓.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- ๑.อธิบายลักษณะและความสำคัญของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ได้
- ๒.บอกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยได้
- ๓.บอกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้
- ๔.บอกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยตามแบบตะวันตกได้
- ๕.บอกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยประชาธิปไตยได้

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

- ๑ ความมีมนุษยสัมพันธ์
- ๒ ความมีวินัย
- ๓ ความรับผิดชอบ
- ๔ ความซื่อสัตย์สุจริต

๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง

๖ การประหยัด

๗ ความสนใจใฝ่รู้

๘ การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน

๙ ความรักสามัคคี

๑๐ ความกตัญญูทวดเวท

๔. สารการเรียนรู้

๑. ลักษณะและความสำคัญของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

๒. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

๓. วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

๔. วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยตามแบบตะวันตก

๕. วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยประชาธิปไตย

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ ๑๓

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑. ครูและผู้เรียนสนทนากันว่าในแต่ละท้องถิ่น แต่ละภูมิภาคของไทยยังมีความแตกต่างกันทั้งด้านกายภาพ ความคิด ความเชื่อ และวิถีการดำเนินชีวิต แต่ละท้องถิ่นจึงมีภูมิปัญญาที่จะสร้างสรรค์วัฒนธรรมแตกต่างกันออกไป ทำให้เกิดภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น

๒. ครูและผู้เรียนยกตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น หัตถกรรมพื้นบ้าน ภาษาถิ่น การละเล่นพื้นบ้าน ประเพณีท้องถิ่น ศิลปกรรมไทย ดนตรีไทย เป็นต้น

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย (Discussion Method) คือกระบวนการที่ผู้สอนมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิด เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอภิปรายเรื่องลักษณะและความสำคัญของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้สื่อ VDO ประกอบเพื่อสื่อให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น

๔. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวมเพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

กลุ่มที่ ๒ ความเชื่อและความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

กลุ่มที่ ๓ สถาบันพระมหากษัตริย์

กลุ่มที่ ๔ การรับวัฒนธรรมจากภายนอก

๕. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point หรือ VDO เพื่อประกอบการอธิบายวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เช่น

▶ จิตรกรรม

▶ นาฬิกาและตุ๊กตารูปศิลปะ

▶ ภาษาและวรรณกรรมไทย

๖.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคแบบ Small Group Discussion การจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยให้ผู้เรียนในกลุ่มมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยตามแบบตะวันตก ดังนี้

๖.๑ แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มตามสภาพห้องเรียนที่แท้จริง

๖.๒ ครูมอบหมายงานให้แก่แต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ ๑ การรับวิทยาการตะวันตก

กลุ่มที่ ๒ ศิลปะและวัฒนธรรม

กลุ่มที่ ๓ งานจิตรกรรม

กลุ่มที่ ๔ งานประติมากรรม

กลุ่มที่ ๕ งานสถาปัตยกรรม

กลุ่มที่ ๖ นาศิลปะและดุริยางคศิลปะ

กลุ่มที่ ๗ ภาษาและวรรณกรรมไทย

๖.๓ วางแผนการสืบค้นข้อมูล

๖.๔ ดำเนินการนำเสนอกลุ่มละ ๑๐ นาที

๖.๕ สรุปและประเมินผล

๗.ครูและผู้เรียนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integration) เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อศึกษาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยประชาธิปไตยในด้านต่างๆ เช่น ประติมากรรม ดุริยางคศิลป์ ภาษาและวรรณกรรมไทย เป็นต้น

๘.ผู้เรียนหารูปภาพจิตรกรรมในสมัยรัตนโกสินทร์ และสถาปัตยกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีอิทธิพลตะวันตก

๙.ผู้เรียนตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และทำแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๑๐.ผู้เรียนทำกิจกรรมระหว่างเรียน และใบงาน

๑๑.เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น

๑๒.ครูเน้นผู้เรียนให้มีความละเอียดรอบคอบ มีความอดทน มีความเข้มแข็ง มีความเพียรพยายาม ในการฝึกทักษะการจัดการในกลุ่มได้ นอกจากนั้นยังให้ระมัดระวังในการใช้คำพูดซึ่งอาจผิดพลาดเกิดขึ้นได้โดยไม่ได้ตั้งใจ ดังนั้นผู้เรียนต้องฝึกทักษะความชำนาญเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ และพร้อมรับผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต คือ ทำให้เข้มแข็ง ก็จะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง รวมทั้งมีความอดทน มีความเพียรพยายามในการทำมาหาเลี้ยงชีพในชีวิตประจำวันได้ในอนาคตต่อไปเป็นอย่างดี

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑๓.ผู้เรียนสรุปโดยการตอบคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้ VDO และ PowerPoint และอภิปรายซักถามข้อสงสัย

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๖.๑ สื่อ

๑.หนังสือเรียนวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ประวัติศาสตร์ไทย

๒.รูปภาพประกอบ

๓.กิจกรรมการเรียนการสอน

๔.สื่ออิเล็กทรอนิกส์, PowerPoint

๖.๒ แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อออนไลน์

๗. หลักฐานการเรียนรู้

๗.๑ หลักฐานความรู้

๑. ผลการทำใบงาน

๗.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แบบรายงานผลกิจกรรมกลุ่ม

๒. แบบรายงานผล / ใบงาน

๘. การวัดและประเมินผล

๘.๑ วิธีการประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. ประเมินพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๓. สังเกตพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๔. ตรวจคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้

๕. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์

๘.๒ เครื่องมือประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. แบบประเมินพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)

๓. แบบสังเกตพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)

๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้

๕. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ

๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียน

ร่วมกันประเมิน

๘.๓ เกณฑ์การประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง

๒. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐ % ขึ้นไป)

๓. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐% ขึ้นไป)

๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๖. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะมีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๗. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ

การประเมินตามสภาพจริง

๙. เอกสารอ้างอิง

ประชุมพงศาวดาร ฉบับกาญจนาภิเษก เล่มที่ ๑๕ กรุงเทพฯ : สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร. ๒๕๕๓

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ๑๐
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๖๒	สัปดาห์ที่ ๑๕-๑๗ สอนครั้งที่ ๑๕-๑๗
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย ท-ป-น. ๑-๐-๑	
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ โครงการพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของ พระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน		ทฤษฎี.....๓.....ชม. ปฏิบัติ.....-.....ชม.

๑. สารสำคัญ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจนานัปการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร ทิวราชอาณาจักร และได้พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินานทุกภาคของประเทศ เพื่อแก้ปัญหา การประกอบอาชีพของราษฎรในพื้นที่กันดารต่าง ๆ รวมทั้งการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้คุณภาพชีวิต ของคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจนานัปการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ตั้งแต่ครั้งดำรงอิสริยยศสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร โดยได้ทรงเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ปวงชนชาวไทย นำความเจริญรุ่งเรือง และความมั่นคงมาสู่ประเทศชาติ ทั้งด้านการพระศาสนา ด้านการแพทย์สาธารณสุข และสังคมสงเคราะห์ การต่างประเทศ การศึกษา การเกษตร ศิลปวัฒนธรรม และดนตรี

๒. สมรรถนะประจำหน่วย

๑. แสดงความรู้เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน

๒. ดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ จุดประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน

๓.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑ บอกโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรได้

๒ ยกตัวอย่างผลงานด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรได้

๓ ยกตัวอย่างผลงานด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

๔ บอกพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวได้

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๓.๔.๑ ความพอประมาณ

- นักเรียนศึกษาโครงการพระราชดำริ เช่น “โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่” “โครงการฝนหลวง” “โครงการแก้มลิง” ซึ่งทรงดำเนินการด้วยแนวคิดที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และทรัพยากรของประชาชน

๓.๔.๒ มีเหตุผล

- นักเรียนสามารถวิเคราะห์โครงการพระราชดำริที่มีการศึกษาข้อมูลเชิงวิทยาศาสตร์ก่อนดำเนินการ เช่น โครงการชลประทาน โครงการพัฒนาดินเปรี้ยว เพื่อแสดงถึงการใช้เหตุผลและความรู้ประกอบการตัดสินใจ

๓.๔.๓ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

- นักเรียนสามารถยกตัวอย่างโครงการที่มุ่งให้ประชาชนพึ่งตนเอง เช่น โครงการเกษตรผสมผสาน เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิต

๓.๔.๔ เจียมใจความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน

๓.๔.๕ เจียมใจคุณธรรม

- สนใจใฝ่ศึกษาหาความรู้

๓.๔.๖ ๔ มิติ สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

- ด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ

ศึกษาโครงการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เช่น โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้พอเพียงและพึ่งพาตนเองได้

- ด้านสังคม

วิเคราะห์โครงการที่ส่งเสริมความร่วมมือ เช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่สร้างความสามัคคีในชุมชน

- ด้านวัฒนธรรม

ศึกษาโครงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย เช่น โครงการส่งเสริมหัตถกรรมพื้นบ้าน และเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ความเป็นไทย

- ด้านสิ่งแวดล้อม

ศึกษาโครงการปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง และโครงการอนุรักษ์ดินและน้ำ ที่มุ่งรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

- ด้านวัฒนธรรม

ปลูกฝังแนวคิด “พอเพียงด้วยใจ” ให้นักเรียนรู้จักความสุขจากความเรียบง่าย ไม่ยึดติดวัตถุ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้วยสติ

๓.๔.๗ ศาสตร์การพัฒนา

- ศาสตร์สากล นำแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (SDGs) มาเปรียบเทียบกับโครงการพระราชดำริ เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นว่าพระราชดำริไทยมีความร่วมสมัยกับแนวคิดสากล

- ศาสตร์พระราชาราช ศึกษา “แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง” และ “การพัฒนาที่สมดุล” ในพระราชดำริ เช่น การจัดการน้ำ ดิน ป่า ที่เน้นให้คนอยู่กับธรรมชาติอย่างเกื้อกูล

- ศาสตร์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาชาวบ้าน สำนวญภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน เช่น การทำนาอินทรีย์ การทอผ้า การแปรรูปอาหาร ซึ่งสะท้อนการพัฒนาแบบพอเพียงและยั่งยืนในระดับชุมชน

๓.๔.๘ ๔ พระบรมราชโบายด้านการศึกษางในหลวงรัชการที่ ๑๐

- มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

๑. มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์

- มีพื้นฐานมีชีวิตที่มั่นคง เข้มแข็ง มีคุณธรรม

๑. ปฏิบัติแต่สิ่งทีชอบ สิ่งทีดีงาม

- มีงานทำ มีอาชีพ

๑. การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำงานจนสำเร็จ

- เป็นพลเมืองดี

๑. การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน

๔. สารการเรียนรู้

๑.โครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร

๒ หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๓ ตัวอย่างโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร

๔ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรกับผลงานด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

๕ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงกับผลงาน ด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

๖.พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ์ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

- ▶ ด้านการพระศาสนา
- ▶ ด้านการแพทย์ สาธารณสุข และสังคมสงเคราะห์
- ▶ ด้านการศึกษา
- ▶ ด้านการเกษตร
- ▶ ด้านดนตรี

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ ๑๔

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑.ครูและผู้เรียนเกริ่นว่าโครงการพระราชดำริเป็นโครงการที่พัฒนาให้ประชาชนผู้ยากไร้ในชนบท ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และพึ่งตนเองได้ในที่สุด และได้กระจายอยู่ทั่วภูมิภาคของประเทศไทย

๒.ครูและผู้เรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการในพระราชดำริ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรไทยในปัจจุบัน

ชั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point หรือ VDO เพื่ออธิบายโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ซึ่งโครงการนี้ ครอบคลุมทั้งด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและชลประทาน การเกษตร ทั้งด้านกลไกกรรม การเลี้ยงสัตว์ การประมง การคมนาคม การสาธารณสุข การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งน้ำ ดิน ป่าไม้ และด้านอื่นๆ อีกนานัปการ นับเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้พระราชทานให้ปวงชนชาวไทยใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

๔.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคแบบ Small Group Discussion การจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยให้ผู้เรียนในกลุ่มมีโอกาสสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ได้แก่

- Øหลักพอเพียงพออยู่พอกิน
- Øหลักการพึ่งตนเอง
- Øหลักการระเบิดจากข้างใน
- Øหลักค่อยเป็นค่อยไป
- Øหลักการรวมที่จุดเดียว
- Øหลักการไม่ติดตำรา
- Øหลักการทำให้ง่าย
- Øหลักแห่งความเป็นจริงตามธรรมชาติ
- Øหลักการขาดทุนคือกำไร

๕.ผู้เรียนทำกิจกรรมระหว่างเรียน และกิจกรรมใบงาน

๖.ผู้เรียนตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบการเรียนรู้

๗.ครูเสนอแนะและเป็นที่ปรึกษาในการนำเอาแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งในกระบวนการทำงานทุกประเภทนั้น จะต้องเน้นสิ่งซึ่งเป็นตัวคุณธรรม จริยธรรม เน้นความซื่อสัตย์สุจริต เน้นให้ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ เน้นให้รู้จักความพอดี พอประมาณ มีเหตุผล ทั้งหมดนี้คือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตของทุกคนได้

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๘.ครูและผู้เรียนสรุปบทเรียน โดยใช้ VDO และ PowerPoint และอภิปรายซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับ

๘.๑ โครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร

๘.๒ หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๙.ครูและผู้เรียนสรุปฝึกทักษะปฏิบัติด้านความรู้ และทักษะด้านฝึกปฏิบัติ โดยฝึกให้ผู้เรียนนำตัวอย่างกรณีศึกษาต่างๆ มาประกอบการเรียน

สัปดาห์ที่ ๑๕

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑.ครูและผู้เรียนสนทนาว่าพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เป็นผลงานด้านภูมิปัญญาอันล้ำค่า ทำให้ทรงได้รับการเทิดพระเกียรติจากนานาชาติ

๒.ครูและผู้เรียนยกตัวอย่างโครงการฝนเทียม เพื่อเชื่อมโยงสู่เนื้อหาการเรียนรู้

ชั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย (Discussion Method) คือกระบวนการที่ผู้สอนมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิดเห็น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอภิปรายตัวอย่างโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร

๔.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคแบบ Small Group Discussion การจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ให้ผู้เรียนในกลุ่มมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ประสบการณ์ในประเด็นหรือปัญหาที่กำหนด และสรุปผลการอภิปรายตัวอย่างโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ดังนี้

๔.๑ แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มตามสภาพห้องเรียนที่แท้จริง

๔.๒ ครูมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ ๑ โครงการฝนหลวงหรือฝนเทียม

กลุ่มที่ ๒ โครงการปัญหาน้ำเสีย

กลุ่มที่ ๓ โครงการแก้มลิง

กลุ่มที่ ๔ โครงการแก้มลิงดิน

กลุ่มที่ ๕ โครงการหญ้าแฝก

กลุ่มที่ ๖ ศูนย์ศึกษาพัฒนา และพิพิธภัณฑ์แห่งชาติสิ่งมีชีวิต

กลุ่มที่ ๗ โครงการทฤษฎีใหม่

กลุ่มที่ ๘ โครงการจัดสร้างโรงงานสกัดน้ำมันพืชและผลิตไบโอดีเซลครบวงจร

๔.๓ วางแผนการสืบค้นข้อมูล

๔.๔ ดำเนินการนำเสนอกลุ่มละ ๑๐ นาที

๔.๕ สรุปและประเมินผล

๕.ผู้เรียนตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และทำแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๖.ผู้เรียนทำกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมระหว่างทำ

๗.เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น

๘.ครูเน้นผู้เรียนให้มีความละเอียดรอบคอบ มีความอดทน มีความเข้มแข็ง มีความเพียรพยายามในการฝึกทักษะการจัดการในกลุ่มได้ นอกจากนั้นยังให้ระมัดระวังในการใช้คำพูดซึ่งอาจผิดพลาดเกิดขึ้นได้โดยไม่ได้ตั้งใจ ดังนั้นผู้เรียนต้องฝึกทักษะความชำนาญเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ และพร้อมรับผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต คือ ทำให้เข้มแข็ง ก็จะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง รวมทั้งมีความอดทน มีความเพียรพยายามในการทำมาหาเลี้ยงชีพในชีวิตประจำวันได้ในอนาคตต่อไปเป็นอย่างดี

สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๙. ครูและผู้เรียนสรุป๓ ตัวอย่างโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร โดยการถามตอบและฝึกทักษะเพื่อวิเคราะห์กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง

๑๐. ผู้เรียนสรุปเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้อีกครั้ง โดยวิธีถาม-ตอบและซักถามข้อสงสัย ผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ ๑๗

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑. ครูและผู้เรียนสนทนาถึงพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ทรงส่งเสริมและสนับสนุน ศิลปวัฒนธรรมทุกแขนงรวมทั้งภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติ พระองค์มีพระราชดำรัสอยู่เสมอว่า “ประเทศเรามีความเป็นมาอันยาวนาน มีเอกราช มีภาษา ศิลปะและขนบธรรมเนียมเป็นของตนเอง” ดังนั้นทุกคนทั้งภาครัฐและเอกชนควรร่วมมือกันอนุรักษ์และนำมาใช้เป็นประโยชน์ให้คนได้รู้จักและเข้าใจอัตลักษณ์ของบ้านเมืองและความเป็นไทย

๒. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และยกตัวอย่างประกอบ

ขั้นสอน (เวลาที่ใช้ ๔๐ นาที)

๓. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการสอนแบบใช้คำถาม (Questioning Method) และใช้สื่อ Power Point พร้อมคริปเสียงบรรยายเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรกับผลงานด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ได้แก่

- งานด้านศิลปวัฒนธรรม
- ผลงานจิตรกรรมฝีพระหัตถ์

๔. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการสอนแบบ Discussion Method การจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย โดยฉายวิดีโอประกอบเกี่ยวกับสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงกับผลงานด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

๕. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้สื่อทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์สื่อทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน สื่อทัศนวัสดุดังกล่าว

ได้แก่ Power Point เพื่ออธิบายพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

- ▶ ด้านการพระศาสนา
- ▶ ด้านการแพทย์ สาธารณสุข และสังคมสงเคราะห์
- ▶ ด้านการศึกษา
- ▶ ด้านการเกษตร
- ▶ ด้านดนตรี
- ▶ ด้านศิลปวัฒนธรรม

๖. ผู้เรียนฝึกทักษะทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายภายในชั้นเรียน

๗. ผู้เรียนทำกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมระหว่างเรียน

๘. ผู้เรียนตอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบทดสอบหน่วยการเรียนรู้

๙. ครูเน้นผู้เรียนให้มีความละเอียดรอบคอบ มีความอดทน มีความเข้มแข็ง มีความเพียรพยายาม ในการฝึกทักษะการจัดการในกลุ่มได้ นอกจากนั้นยังให้ระมัดระวังในการใช้คำพูดซึ่งอาจผิดพลาดเกิดขึ้นได้โดยไม่ได้ตั้งใจ ดังนั้นผู้เรียนต้องฝึกทักษะความชำนาญเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ และพร้อมรับผลกระทบ และความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต คือ ทำให้เข้มแข็ง ก็จะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง รวมทั้งมีความอดทน มีความเพียรพยายามในการทำมาหาเลี้ยงชีพในชีวิตประจำวันได้ในอนาคตต่อไปเป็นอย่างดี

ขั้นสรุปและการประยุกต์ (เวลาที่ใช้ ๑๐ นาที)

๑๐. ครูและผู้เรียนโครงการพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรและพระราชกรณียกิจ ที่สำคัญของพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบัน

๑๑. ครูและผู้เรียนสรุปโดยการถามตอบ และทำกิจกรรมระหว่างเรียน

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๖.๑ สื่อ

๑. หนังสือเรียนวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ประวัติศาสตร์ไทย
๒. รูปภาพประกอบ
๓. กิจกรรมการเรียนการสอน
๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์, PowerPoint

๖.๒ แหล่งเรียนรู้

๑. สื่อออนไลน์

๗. หลักฐานการเรียนรู้

๗.๑ หลักฐานความรู้

๑. ผลการทำใบงาน

๗.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แบบรายงานผลกิจกรรมกลุ่ม
๒. แบบรายงานผล / ใบงาน

๘. การวัดและประเมินผล

๘.๑ วิธีประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. ประเมินพฤติกรรมกรการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๓. สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
๔. ตรวจสอบคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้
๕. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์

๘.๒ เครื่องมือประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. แบบประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)
๓. แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)
๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้
๕. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะ
๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียน

ร่วมกันประเมิน

๘.๓ เกณฑ์การประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
๒. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐ % ขึ้นไป)
๓. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐% ขึ้นไป)
๔. แบบประเมินคำถามท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๖. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมเสนอแนะมีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๗. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ

การประเมินตามสภาพจริง

๙. เอกสารอ้างอิง

ประชุมพงศาวดาร ฉบับกาญจนาภิเษก เล่มที่ ๑๕ กรุงเทพฯ : สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร. ๒๕๕๓